

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΙΑΝ

Ἔτος Πρώτον.—Ἐν Κωνσταντινῶν τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1887.—Τεύχος Δέκατον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΑΦΗΣ ΤΩΝ ΤΕΘΝΩΣΤΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ

Οἱ ἀρχαῖοι μεγάλως ἐφρόντιζον περὶ τῶν ἐπισημῶν τελετῶν τῶν συγγενῶν καὶ φίλων, αἱ δὲ πρὸς αὐτοὺς τιμὰὶ ὠνομάζοντο δίκαια νόμιμα. Αἰτίη τῆς τσαύτης ἐπιμελείας αὐτῶν ἦν, διότι ἐδόξαζον ὅτι αἱ ψυχὰι χωριζόμεναι τῶν σωμάτων δὲν ἐπεμύγνυντο μετὰ τῶν ἄλλων ψυχῶν, ἀλλ' ἐπλανῶντο ταλαιπωρούμεναι καὶ τρυχόμεναι ἐπ' ὅσον τὰ σώματα ἔμενον ἄτρυχα. Μόνον εἰς τοὺς αὐτοκτόνους, τοὺς ἀναξιόχρεους ὀφειλέτας, τοὺς ἱεροσύλους καὶ τοὺς σταυρωθέντας κακούργους ἀπηγορεύοντο αἱ ἐπισημῶν τελεταὶ, τοὺς δὲ ἐκ τοῦ κεραυνοῦ φονευθέντας, ὡς βδελυκτοὺς παρὰ τῶν θεῶν νομιζομένους, ἔθαπτον ἐν μεμονομένῳ τόπῳ.

Ὅτε ἀπέθνησκέ τις, οἱ οἰκεῖοι καθεῖλον πρῶτον καὶ συνέκλειον τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὸ στόμα, ὡς ὁ φίλος καὶ μαθητῆς τοῦ Σωκράτους Κρίτων, ὡς εἶδε τὸν διδάσκαλον ψυχθέντα ὑπὸ τοῦ φαρμάκου «ξυνέλαβε τὸ στόμα τε καὶ τοὺς ὀφθαλμούς» (Πλάτων Φαίδ. 118). Δεύτερον ἐμόρουν τὸν νεκρὸν, ἐνέδουν αὐτὸν μετὰ λευκῶν ἐνδυμάτων καὶ ἐξέτεινον θερμὸν ἔτι ὄντα.

Μετὰ ταῦτα, τὸ πτώμα ἐτίθετο ἐπὶ φε-

ρέτρου ἐστρωμένου μὲ ἀνθη, καὶ ἐτίθετο εἰς τὴν εἴσοδον τῆς οἰκίας, ἔχον τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν θύραν «ὡς ἐπὶ ἐξόδου τοῦ βίου, κατ' Εὐστάθιον, γερονότα». Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκθέσεως τοῦ νεκροῦ, ἡ κόμη αὐτοῦ ἔμεινε κρεμασμένη ἐπὶ τῆς θύρας, καὶ τοῦτο ὑπεσήμεναιεν ὅτι ἡ οἰκογένεια ἐπένηει, ἀγγεῖον δὲ ὕδατος ἦτο ἔμπροσθεν τῆς θύρας διὰ νὰ καθάριωνται νιπτόμενοι ὅσοι ἤπτοντο τοῦ νεκροῦ.

Ἡ ἐκφορὰ τοῦ νεκροῦ ἐγένετο συνήθως ἐν καιρῷ ἡμέρας καὶ πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ἐθάπτοντο δὲ ἔχοντες τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ ἄνω καὶ νετραμμένον πρὸς τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. Μετὰ τὸ τέλος τῆς κηδείας, οἱ συνοδείσαντες τὸν νεκρὸν, συνήρχοντο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀποθνήσκοντος, ἔνθα ἔτρωγον τὸ λεγόμενον περίδειπνον (1.) Οἱ τάφοι ἐκο-

[1] Τοῦτο γίνεται μέχρι σήμερον παρ' ἡμῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα «μακαριὰ» εἰς δὲ τὰ πλεῖστα τῶν μεσογείων χωρίων κρατεῖ ἀκριβῶς ὅ,τι παρ' Ἀριστοφάνει καὶ Λουκιανῷ ἀπαντᾷ. Οἱ ἐπιστρέφοντες ἐκ τῆς κηδείας ἐν γένει συγγενεῖς καὶ φίλοι νιπτονται δι' ὕδατος, θεμιμένου παρὰ τὴν θύραν, μεθ' ὃ κἀθηνται ἐν κλισίᾳ καὶ ὀκλαδὸν εἰς τὸ προετοιμασθὲν περίδειπνον, παραμυθούμενοι ἅμα τοὺς συγγενεῖς τοῦ τεθνεῶτος καὶ ζητοῦντες νὰ πείσωσιν αὐτοὺς νὰ γευθῶσιν «ἤδη ὑπὸ λιμοῦ τριῶν ἑξῆς ἡμερῶν ἀπηυδηκότας».

(Λουκ.)

σμοῦντο μὲ ἄνθη καὶ χόρτα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ σέλινον ἦτο κυρίως ἐν μεγίστῃ χρήσει. Κατὰ τὴν τρίτην (1) ἐνάτην καὶ τριακοστήν ἡμέραν μετὰ τὴν κηδεῖαν, προσέφερον σπονδὰς μέλιτος κεκραμένου οἴνω, ἢ γάλακτι, ἢ καὶ ὕδατι, ἐλέγετο δ' ἡ τελετὴ αὐτῆ τρίτα, ἔννατα (2) καὶ τριακὰς καὶ ἦν ἴση τῇ τῶν Ῥωμαίων «Νοβεμδιαλια.» Τὰς τοιαύτας σπονδὰς, αἵτινες καὶ ἐναγίσματα καὶ χροαὶ ἐλέγοντο, ἐπανελάμβανον καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τινὰς ἡμέρας τοῦ μηνὸς Ἀνθεστηριῶνος, ἦτοι καθ' ἡμὰς περὶ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου, ὅποτε καὶ ἐτελείτο ἐορτὴ, ἐπὶ τριημέρου κρατοῦσα, ὁμοίᾳ τῇ τῶν Ῥωμαίων «Ἰνφεριας» Χύτροι καλουμένη, περὶ ἧς ὁ κωμικὸς Ἀριστοφάνης λέγει:

«ἦνίχ' ὁ κραιπαλόκωμος τοῖς ἱεροῖσι Χύτροισι
»χωρεῖ κατ' ἐμὸν τέμενος λαῶν ὄχλος.»
(Βάτρ. 218.)

Οἱ ἀρχαῖοι πρὸς ἔκφρασιν τῆς θλίψεώς των καὶ ἐνδείξιν τοῦ πένθους ὑπὲρ τῶν συγγενῶν των, ἐφόρουν μέλαινα ἢ φαῖα ἐνδύματα, ἐξύριζον τὴν κόμην των, ἀπείχον τῶν διασκεδάσεων καὶ ἀπέθετον πάντα κόσμου· δηλοῖ δὲ ταῦτα ἡ παρ' Εὐρυπίδῃ Ἑλένη, ἣτις λέγει πρὸς τὸν Μενέλαον

«ἐγὼ δ' ἐς οἴκους βᾶσα βοστρύχους τιμῶ,
»πέπλων τε λευκῶν μέλανας ἀνταλλάξομαι»
(Εὐριπ. Ἑλέν. 1087)

Οἱ Ἀθηναῖοι οὐ μόνον τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν ξένων ἐθεώρουν καθήκον νὰ θάπτωσιν ὡς πάντως ὄσιον ἀνθρώπου νεκροῦ γῆ κρύψαι.

[1] «μῶν ἐγκαλεῖς ὅτι οὐχὶ προθέμεσθ' αἰε ;
ἀλλ' ἐς τρίτην γοῦν ἡμέραν σοὶ πρῶ πάνυ
ἤξει παρ' ἡμῶν τὰ τρίτ' ἐπισηκασμένα.»
[Ἀριστοφ. Λυσιστρ. 611]

[2] Καὶ ὡς ἔθαψά τ' ἐγὼ αὐτὸν, καὶ τὰ ἔννατα ἐποίησα, καὶ τ' ἄλλα περὶ τὴν ταφήν.»
(Ἰσαῖος εἰς Μενεκλ.)

Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ, ὡς πάντῃ νὰ περὶ τὸν βίον, οὕτω καὶ τὰ περὶ τὴν ταφήν ἀπλᾶ καὶ λιτὰ διέταξεν ὁ νομοθέτης. Τὸν νεκρὸν ἐνταῦθα περιετύλισσον ἐντὸς ἐρυθροῦ σαβάνου, θέτοντες καὶ φύλλα ελαίας καὶ οὕτως ἔθαπτον· ἄλλο δὲ τῶν ἀγαπητῶν αὐτοῦ πραγμάτων, ὡς ἀλλαγῆς τῆς Ἑλλάδος δὲν συνἔθαπτον, ἀλλ' οὐδὲ ὄδυμοι κατὰ τὴν ἐκφορὰν ἐγίνοντο, (Πλατ. Νομ. IB. 947, 960) τὸ δὲ πένθος διήρκει μόνον ἔνδεκα ἡμέρας. Τὰ νεκροταφεῖα αὐτῶν ἦσαν οὐχὶ ὡς εἰς τὰς πλείστας πόλεις ἐκτὸς τῶν τειχῶν, ἀλλ' ἐντὸς τῆς Σπάρτης· τοῦτο δὲ ἐνομοθέτησεν ὁ Λυκούργος «ὥστε μὴ ταράττεσθαι τοὺς νέους, »μηδ' ὀρρωδεῖν τὸν θάνατον, ὡς μιλίνοντα »τοὺς ἀψαμένους νεκροῦ σώματος, ἢ διὰ τὰς »φων διεληθόντας» (Πλουτ. Λυκ. 27).

Περὶ τῆς μετὰ θάνατον καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου, οἱ ἀρχαῖοι ἐδόξασαν, ὅτι ἡ ψυχὴ ἐξερχομένη τοῦ σώματος γνωρίζει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ καταβῆ εἰς τὸν Ἄδην, ὅτι κύων φυλάττει τὰς ψυχὰς τοῦ Ἄδου, ὅτι ἡ ψυχὴ περιπλανᾶται ὡς σκιά καὶ ἐν ἔχει φρένας οὐδὲ θυμὸν, οὐδὲ συναίσθησιν τῆς μετὰ τοῦ σώματος προὑπαρξάσης ζωῆς «νεκροὶ ἀφραδέες» καὶ ὅτι ὁ Ἄδης εἶναι τόπος σκοτεινὸς καὶ φοβερὸς καὶ τοῖς θεοῖς αὐτοῖς, βασιλεύει δ' αὐτόθι ὁ ἀδελφὸς τοῦ Διὸς Ἄϊδης μετὰ τῆς Περσεφόνης.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν ὀλίγοις τὰ κατὰ τὴν ταφήν τῶν ἀρχαίων, δι' ὧν δίδομεν πέρασ εἰς τὴν ὑφ' ἡμῶν ὑποσχεθεῖσιν μελέτην. Ἐν προσεχει φύλλῳ θέλομεν διαλάβει ὡς συνέχειαν τούτων τὰς περὶ οἰωνοσκοπίας, ὡς καὶ τὰς περὶ τῶν λοιπῶν συναρῶν μαντιῶν δόξας ἐκείνων.

ΔΗΜ. Θ. ΚΑΛΕΜΗΣ.

Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΠΙΘΗΚΟΣ

«Φθάνω, σκίρω καὶ ἀποθνήσκω !»

Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ λόγοι οὗς κατὰ τὰς τελευταίας του στιγμὰς ἤθελεν ἐκφέρει ὁ ἀξιοπεριεργὸς καὶ ἀξιοθαύμαστος οὗτος πίθηκος, ὅστις ἐσχάτως ἀπεβιβάσθη εἰς Χάβρην. Ὁ ἐπίπονος διάπλους καὶ ἡ ἔλλειψις τοῦ ἐν τῇ γενεθλίῳ του γῆ φοίνικος, ἐπέφερε τὸν θάνατόν του ἐν τῷ ἀτμοπλοῖῳ ὁπότεν παρελείφθη, ἔνα ἀποσταλῆ παρὰ τῷ ταμιχευτῇ καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ Μουσέτον.

Ἰδοῦ τί λέγει περὶ αὐτοῦ ὁ Fulbert Dumonteil:

Ὁ ἐρυθρὸς πίθηκος τῆς Γουιάνης ἀνήκει εἰς τὸ γένος τῶν alouates [1]. Εἶναι διακεκριμένος αἰοῖδος, ἀκάματος καὶ παρὰ ξένος δξύφωνος εἰς τὰ ἄσμαα καὶ φρικτὰς ἐπιφθὰς τοῦ ὁποίου ἀντηχοῦν τὰ δάση. Οὗτος ὁ ἐξ ἀγνώστου τινὸς ἴσως ἐν τῇ ὑψηλίῳ ὠδείου δραπέτης, ἄδει κομικώτατα ἢ καὶ τούναντίον γοερώτατα δίδων εἰς τὴν φωνὴν του ὅλος διαφόρους ἤχους. Μανιώδης διὰ τὴν μουσικὴν διέρχεται τὰς ὥρας του ψάλλον. Κοιμώμενος ἐπὶ κλονιζομένου κλάδου ὡς ἐπὶ αἰώρας ὑπὸ αὔρας κινουμένης, μιμνρῖζει τὰ θορυβώδη ἄσμαατά του, παρόμοια μὲ ἀλλόκοτον μὲν πλὴν ρυθμισμένον ἦχον φωνηστικῶν τυμπάνου.

Τὰ διάφορα ἄσμαατά του εἶναι ποικίλα ἤμα καὶ παρὰδοξά, ἀληθῆς συναρμολόγησις ὅλων τῶν θορυβῶν τοῦ δάσου, οὕτως ὥστε δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι εἶναι ὁλόκληρος ὁμὰς ἀγρίων ζῶων.

Ὅτε μὲν μιμεῖται τὸν γρυλισμὸν τῶν peccaris [2] ἀπαντῶντων εἰς ἀπεράντους πεδιάδας τοῦ Καναδά, ἔτι δὲ τὸ τρομερὸν βομβουικτὸν τῆς τίγρεως καθ' ἡν στιγμὴν ὄρμηξ ἐπὶ τοῦ θηράματός της ἢ τὸν βρυχηθμὸν τῶν λεοπαρδάλων, τὸν μυκηθμὸν τῶν βοῶν, τὸ νασούρημα τῶν ἀγρίων γαλλῶν, τὸν κρότον τὸν ἐκ τοῦ καλ-

[1] Εἶδος πιθήκων τῆς Ἀμερικῆς.

[2] Εἶδος χοίρων τῆς Ἀμερικῆς.

πασμοῦ τῶν ἀδελφῶν φορὰδων προερχόμενον ἢ τὰς γοερὰς φωνὰς τῶν κυνῶν.

Ἡ ἐνδυμασία του εἶναι τοσοῦτον ἀλλόκοτος, ὅσον καὶ τὸ ἄσμα του. Ἡ πυκνὴ κόμη του καλύπτουσα τὴν μικρὰν καὶ στρογγύλην κεφαλὴν του οὕσαν σχήματος ἀνθρωπίνου, ἢ μεγάλη γενειὰς του, αἰ παρειὰί του, τὸ περιεργον κάλυμμα ὅπερ νομίζει τις ἐρειδόμενον ἐπὶ τῶν ὠτων του καὶ ὅπερ δὲν εἶναι ἄλλο εἰ μὴ φυσικὴ πλάτυνσις τῆς κόμης του, ταῦτα πάντα εἰσὶν ἐρυθρὰ ἢ μᾶλλον ξανθοκόκκινα.

Ὁ ἐρυθρὸς πίθηκος τῆς Γουιάνης δὲν εἶναι μόνον καλλιτέχνης μουσικὸς ἀλλὰ σοφὸς καὶ ἀξίος χειροῦργος.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐρυθρὸς τις πίθηκος ἤθελε τραυματισθῆ ὑπὸ κυνηγοῦ τινος, ἀπαντες οἱ συνάδελφοί του προστρέχουν, τὸν περικυκλοῦν, τὸν συλλυποῦνται, τὸ δὲ κυριώτερον τὸν περιποιοῦνται.

Ἄλλοι μὲν βυθίζουσι τοὺς δακτύλους των ἐντὸς τῆς πληγῆς ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ μετρήσωσι τὸ βάθος αὐτῆς, ἄλλοι δὲ τρέχουσιν εἰς ἀναζήτησιν φύλλων δένδρου, ἅτινα εἰσάγουσιν ἐντὸς τῆς πληγῆς, ὅπως σταματήσωσι τὴν ροὴν τοῦ αἵματος· ἄλλοι τέλος τρέχουν εἰς ἀναζήτησιν ἰαματικῶν φυτῶν, ἅτινα ἀνακαλύπτει τὸ θαυμασίον ἐνστικτὸν των καὶ ἅτινα ἐπιτεθέμενα ἐπὶ τῆς πληγῆς ἐπιφέρουσι ταχεῖαν καὶ βεβαίαν θεραπείαν.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Βραχμᾶνοι ἀποδίδουν θεῖας τιμὰς εἰς τοὺς πιθήκους. Εἰς Ahmedabat πρωτεύουσιν τῆς Guzrate, ὑπάρχουσι νοσοκομεῖα, ἐνθα δέχονται τοὺς ἀπομαχῶς πιθήκους, τοὺς ἡρωτικασμένους καὶ γεγηρακώτας καὶ μάλιστα τοὺς ἀλήτας.

Ὁ ἐρυθρὸς πίθηκος οὐδεμίαν ἔχει ἀνάγκην νοσοκομείου. Ὁ ἴδιος εἶναι νοσοκόμος, χειροῦργος, συνδρομὴ καὶ ὑποστηρίγματα ἑαυτοῦ. Ὁ σπουδαῖος οὗτος πίθηκος δὲν ἐμπιστεύεται εἰς οὐδέναν καὶ ἀντικαθιστᾷ τὰς μὲν δημοσίας προστασίας δι' ἐταιρίας ἀμοιβαίας βοηθείας τὰ δὲ ἀγαθοεργὰ γραφεῖα διὰ τῆς ἀδελφοσύνης.

Ὁ πίθηκος τῆς Γουιάνης δὲν εἶναι μόνον ἀκάματος αἰοῖδος μεταβάλλων διὰ μιᾶς ἦχον

καὶ τέχνην, ἀλλὰ καὶ ρήτωρ, ἔχων ὡς αἰθουσαν δάσος τι, ὡς βῆμα βράχον καὶ ὡς ἀκροατήριον συνάθροισιν πιθήκων.

Ἐγὼ ὁ ἀπλοῦς θνητὸς ἀγνοῶ τί λέγει· οἱ ὅμοιοί του πρέπει νὰ γνωρίζωσι καθότι τὸν ἀκούουν, τὸν θαυμάζουν καὶ τὸν διακλύπτουν.

Πληθος πιθήκων ἐν κύκλῳ, περιστοιχίζουσι τὸν ρήτορα τῶν δασῶν ὅστις φωνάζει, γογγύζει καὶ κάμνει διάφορα σχήματα διὰ τῶν χειρῶν ὡς νὰ κλύβῃ.

Ἄσκι τῶν ἀκροατῶν δὲν ἐπρόλαβαν νὰ εὐρωσι θέσιν ἀναρτῶνται ἐπὶ κλάδων δένδρων, ὅπως ἐν περιπτώσει ἐκτελέσεως θανατικῆς ποινῆς ἢ μάγκα τῶν Παρισίων σκαλῶναι ἐπὶ τῶν πλατάνων τῆς [1] Roquette, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἐνταῦθα δὲν ῥεῖ πλεον τὸ αἶμα ἀλλ' ἐκχειλίζει ἢ εὐφράδεια.

Ἐπὶ μίαν ἢ καὶ περισσοτέρας ὥρας ὁ δασύτριχος οὗτος καὶ εὐκίνητος ρήτωρ ἔμιλει χωρὶς νὰ σταματήσει, χωρὶς νὰ διατάξῃ, δίδων εἰς τὸν λόγον του ὕψος παθητικῶν ἢ αἰσθηματικῶν.

Συχνάκις διακλύπτεται ὑπὸ τοῦ θορύβου πίπτουτος κλάδου ἢ καὶ γέροντος πιθήκου τοποθετημένου ὀπισθεν αὐτοῦ καὶ σείοντος μεθ' ὀρητῆς τὴν οὐρανὸν του.

Ὡς φαίνεται ὁ πρόεδρος ἀνακαλεῖ τὸν ρήτορα εἰς τὴν τάξιν.

Τέλος διαλύεται ἡ συνεδρίασις, τὸ πληθος ἀπέρχεται δρομαίως, ὁ δὲ ρήτωρ πηγαίνει λίαν μετριοφρόνως νὰ τραγανίσῃ βάνανον ὅπως μέθυσός τις θὰ μετέβαινεν εἰς τὸ καπηλεῖον.

Μετὰ τὴν δημηγορίαν ἄρχονται τὰ ἄσματα. Ὁ ρηθεὶς πιθήκος ἀναζητεῖ ἐκλεκτὴν τροφήν τοῦθ' ὅπερ λίαν βοηθεῖ τὸν περιηγητὴν, ὅστις ἐκθέτει εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν του ἐντὸς τῶν ἀχανῶν τῆς Γουιάνης δασῶν.

Ὁ ἰατρὸς Γρεῖῶ, εἰς τὸ πολύτιμον σύγγραμμά του συχνάκις ποιεῖται μνείαν τοῦ ἐρυθροῦ πιθήκου οὐτινος ἢ γλυκυτάτη καὶ τρυφερὰ σὰρξ ὅτε μὲν βραστή ὅτε δὲ ὀπτῇ παρήγαγεν αὐτῷ μεγάλας ἐκδουλεύσεις κατὰ τὰς μακρινὰς εἰς τὰ δάση ἀποδημίας του.

[1] Μέρους ἐνθα ἐκτελοῦνται αἱ θανατικαὶ ποιναί.

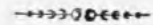
Βλέπων τις τὸν ἐρυθρὸν πιθήκον τραγωδοῦντα ἐπὶ δένδρου, νομίζει ὅτι βλέπει μικρὸν αἰθίοπα παίζοντα ἐντὸς φυλλάδος.

Μετὰ τὸ βῆμα μεταβαίνει εἰς τὸ μαγειρεῖον· Λυπηρὸν τέλος δι' ἓνα ὀξύφωνον.

Ὁ ἐρυθρὸς πιθήκος βεβαίως δὲν εἶναι εἰ μὴ ἀπλοῦς πιθήκος, ἀλλ' αἱ διαφοραὶ ἀρεταὶ του ἦτοι νὰ ἦναι ἐνταυτῷ ρήτωρ, ἰατρὸς, φαρμακοποιὸς ὀξύφωνος καὶ χειροῦργος, τὸν καθιστῶσι καὶ δικαίως συγγενῆ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ,

Θ. Γ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΜΙΤΕΡΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΤΟΥ ΤΡΩΓΕΙΝ

Συνέχ. Ἴδε σελ. 208

Ὡς ἔφθημεν εἰπόντες ἡ ὑγεία ἐστὶ στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τῆς ἀνιούσης καὶ κατιούσης τοῦ σώματος θερμοκρασίας, ἢν δέον ὅσω τὸ δυνατόν νὰ κρατῶμεν σταθεράν. Ἡ ψηλαφητὴ θερμότης παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ ταλαντεύεται περὶ τοὺς 370 ἑκατονταδάθμιου καὶ τοῦτό ἐστὶ τὸ χαρακτηριστικόν, ὁ ἀληθὴς καὶ διαρκὴς δείκτης τῆς τακτικῆς τῶν ὀργάνων λειτουργίας. Ἐὰν ἡ θερμοκρασία ἦναι ὑπὸ τὸν 37]0, ἐπέρχεται ἀδυναμία· τότε πρέπει ν' ἀναθερμάνωμεν τὴν ζῶσαν ταύτην ἐστίαν, ἐὰν δ' ὑπερβῇ αὐτὸν, φλόγωσις, πυρετὸς καὶ πρέπει νὰ ἐλαττώσωμεν τὸ πῦρ.

Οὕτω τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ὑπέκειν τῷ γενικῷ φυσικῷ ἐκείνῳ κανόνι, ὅστις διδάσκει ὅτι, ὅπως κρατήσωμεν σῶμά τι οἰονόηποτε εἰς ὠρισμένην θερμοκρασίαν δέον νὰ δαπανήσωμεν τὸσω περισσοτέραν καύσιμον ὕλην ὅσω τὸ ἐν ᾧ εὐρίσκεται μέρος εἶναι ψυχρόν. Ὅθεν ὅταν μὲν πορευῆται τις πρὸς βορρὰν πρέπει νὰ θερμαίνῃ τὸ σῶμα, ν' αὐξάνῃ τὴν δόσιν τῶν ἀναπνευστικῶν τροφῶν,

ὅταν δὲ πρὸς νότον ὀφείλει τούναντίον νὰ ἐλαττοῖ τὴν ἀναπνευστικὴν τροφήν.

Ἐκαστος βλέπει ὅτι ὑπάρχει ἀναγκαία ἀναλογία μετὰ τοῦ τρόπου τοῦ τρέφασθαι καὶ τοῦ πλάτους, εἰς ὃ εὐρίσκεται τις καὶ ὅτι αἱ τροφαὶ κατὰ τὸς πρὸς εἶδος πρέπει νὰ μεταβάλλωνται.

Αἱ θεωρητικαὶ αὗται παρατηρήσεις ἐπιβεβαιοῦνται καθ' ἑκάστην καὶ ὑπὸ πειραματικῶν. Ἐκαστος λαὸς ὑπέκειν τῷ νόμῳ τούτῳ μεταχειρίζεται τὸσω πλείους ἀναπνευστικὰς τροφὰς, ὅσω πρὸς τοὺς πόλους γειτνιάζει καὶ τὸσω ὀλιγωτέρας, ὅσω πρὸς τὸν ἰσημερινὸν πλησιάζει. Ποία ἡ τροφή τοῦ Ἐσκιμώου κατοικοῦντος πλάτος κατεψυγμένον; Οὔτε ὁ ἄρτος βεβαίως, οὔτε ὁ οἶνος ὡς ἡ ἡμέτερα· ἡ φύσις λίαν ὡς πρὸς τοῦτο προνοητικῆ ἀπεστέρησε μὲν αὐτὸν τούτων, διότι ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος δὲν ἔθελον ἐπαρκέσει νὰ ὑψώσωσι τὸ σῶμα τοῦ Ἐσκιμώου εἰς τὴν ψηλαφητὴν θερμοκρασίαν τῶν 37]0, ἔδωκεν ἕμως κάλλιόν τι, θέσασ εἰς τὴν διάθεσίν του ἰχθύς ἐλαιώδεις κεκτημένους ἀρκετὴν πλάστικὴν τροφήν καὶ ἔλαιον μεγίστην ἀναπτύσσον θερμοτήτα καὶ εἰς τὴν ἐλαχίστην ἀκόμη ποσότητα.

Ὁ Ἐσκιμῶος δικαίως εἰς δύο τὴν ἄγραν του. Καταναλίσκει πρῶτον τὸν φυσικὸν ἰχθὺν ὅστις τρέφει αὐτὸν καὶ δεύτερον ἐξάγει τὸ ἔλαιον, ὅπερ πίνει μεθ' ἔδονης, ὡς πίνωμεν ἡμεῖς τοὺς καλλιτέρους οἶνους. Τὸ δεύτερον τοῦτο μέρος δὲν τρέφει, ἀλλὰ θερμαίνει αὐτὸν καὶ καθορίζει τὴν ζατικὴν ἔραστηριότητα. Ἄνομιβόλον τυγχάνει ὅτι, ἀνακουμένης πάσης ἀπαρεσκείας, οὐδέποτε ἔθελωμεν δυνηθῆναι νὰ ὑπεβληθῶμεν εἰς παραπλησίαν διαίταν. Καὶ ὁ Ἐσκιμῶος ἔτι ἂν ὀδηγηθῆ εἰς τὸ ἡμέτερον πλάτος καὶ θελήσῃ νὰ τρέφῃται ὡς ἐν τῷ πύλῳ, ταχέως θέλει ὑποκῦψει, διότι ὁ στόμαχος του δὲν θὰ δυνηθῆ ποτὲ νὰ πέψῃ

ἅπαν τὸ ἔλαιον ἂν δ' ὡς ἐκ θαύματος τοῦτο συνέβαινεν, ὁ Ἐσκιμῶος ἔθελον ἀποθάνει καθεὶς, τὰ ὄργανα ἔθελον φλογισθῆ ταχέως, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ὁμοίας ὑπερβολικῆς θερμότητος καὶ αἱ φλογιστικαὶ ἀσθενεῖαι ἔθελον ὀδηγήσει αὐτὸν εἰς τὸν τάφον.

Μεταβῶμεν ἤδη ἐκ τῶν πολιτικῶν μερῶν εἰς τὴν διακεκαυμένην ζώνην, ἐκ τοῦ Ἐσκιμώου εἰς τὸν Ἀραβῶν. Ἐξ ἡμῶν ἀπέχουσι σχεδὸν ἐξ ἴσου, ἀλλ' ἀντιθέτως. Πάντες γνωρίζομεν τὴν πρὸς τὸ λίπος ἀποστροφὴν τῶν Ἀραβῶν. Ἡ θρησκεία αὐτῶν, λίαν ὡς πρὸς τοῦτο προνοητικῆ ἀπαγορεύει αὐτοῖς τὸν ὕν τὸ μᾶλλον στεατῶδες τῶν ζώων ἀπαγορεύει ἐπίσης τὸν οἶνον, ὅστις ἔθελον ὑπερθερμάνει αὐτοὺς, ὡς ἀναπνευστικὰς δὲ τροφὰς μόνον τοὺς χυμοὺς καὶ τὸ σάκχαρι ἀφήσιν. Ὁ Νότιος σίτος καθίσταται σκληρὸς, διότι πλεονάζει τὸ ἀζωτοῦχον ἄλευρον, ἐνῶ ὁ ἀλευρώδης χυμὸς, ἡ ἀναπνευστικὴ τροφή ἐλαττοῦται. Οὕτω καὶ ἐν αὐτῷ τῷ σίτῳ ἡ ἀναπνευστικὴ τροφή εἶναι μ ε μ ε τ ρ η μ ε ν η τῷ Ἀραβί. Θαυμάσιον τῶντι ἡ πρόνοια αὕτη τῆς φύσεως. Οἱ ἐν τοῖς θερμοῖς κλίμασιν ἡμέτεροί εἰσιν ἐπὶ ποινή ἀσθενείας ὑποχρεωμένοι νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ἔξεις ταύτας καὶ ν' ἀπορρίψωσι πᾶσαν ἀναπνευστικὴν ἢ θερμαντικὴν.

Ἐἶδομεν λαοὺς ἀντίποδας· ἐξετάσωμεν ἤδη δύο λαοὺς ἐν τῷ αὐτῷ κειμένους καὶ οὔτοι ἔστωσαν οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Γάλλοι. Ἡ θρησκευτικὴ γαλλικὴ διαίτα πρέπει νὰ ἦ ἐλάσσων τῆς ἀγγλικῆς καὶ μείζων τῆς ἀραβικῆς, ἢ δ' ἀγγλικὴ ἐλάσσων τῆς τῶν Ἐσκιμῶων καὶ μείζων τῆς γαλλικῆς. Ἡ διαφορὰ αὕτη εἶναι συνέπεια ὀκτῶ μοιρῶν πλάτους, χωρίζουσάν τὸ κέντρον τῆς γαλλίας ἀπὸ τοῦ τῆς Ἀγγλίας. Ἐὰν ὑπάρχῃ σχέσις μετὰ διαιτῆς καὶ κλίματος, αἱ ποσότητες τῶν ἀναπνευστικῶν τροφῶν αἱ ἐκατέρωθεν

καταναλισκόμενα ἔσονται ἀνάλογοι πρὸς τὴν μέσσην ἐν Λονδίνῳ ἢ ἐν Παρισίοις θερμοκρασίαν.

Ὁ Γάλλος μεταχειρίζεται οἶνον ὑπόξυνον περιέχοντα μόνον 10 ο]ο οἰνόπνευμα· δὲν εὐχαριστεῖται ἐκ τῶν λιπιδῶν τροφῶν, ἄς δυσκόλως πέπτει, ἐνῶ διὰ τὸν Ἄγγλον οἱ γαλλικοὶ οἶνοί εἰσιν ὑδρῶ κεχρωματισμένον καὶ ἐὰν μὲν ἦναι πλούσιος μεταχειρίζεται τὸν καλλίτερον ζυθον, τὸν Ἰσπανικόν, τὸν μαδέρειον οἶνον, περιέχοντα περισσότερον οἰνόπνευμα, ἂν δὲ πτωχός, καταφεύγει εἰς τὸ ζίν, τὸ βί σ κ υ τὸ μ π ρ ά ν δ ι. Τὸ κρέας, ὅπερ μεταχειρίζεται ὁ Ἄγγλος ὀλίγη πτωχότερος τοῦ ἰχθύος τῶν Ἑσκιμῶν εἶναι ἀληθῆς σπόγγος οὐδεμίαν ἔχων εὐάρεστον γεῦσιν. Τὸ ἀγγλικὸν ῥοστίφ ἠθέλωμεν εὐρεῖ ἄθλιον τὴν γεῦσιν ἐρωτήσατε τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ ἐξ αὐτοῦ φαγόντας. Προσέτι ὁ Ἄγγλος ὑπερβολικὴν ποιεῖται χρῆσιν τοῦ τεύου καὶ τῆς πτισάνης ἐχόντων οὐ μόνον μεγάλην πεπτικὴν ἐπὶ τοῦ στομάχου ἐνεργειαν, ἀλλὰ καὶ θερμαντικὴν. Τὸ τέιον ἐρεθίζει λίαν τὰς πτυχὰς τοῦ στομάχου. Προτέτι ὁ Ἄγγλος δὲν ἀπορρίπτει τὰ ἀξάνοντα τὴν γαστρικὴν ἔκκρισιν, οἶον τὰ ἀρώματα, τὸ ἄλας, τοὺς πνευματώδεις οἶνους καὶ τὸν ἰσχυρὸν ζυθον. Εἶναι ἀπαραίτητον ὁ ἐν Λονδίνῳ κατοικῶν Γάλλος νὰ ὑποβληθῇ ἐντελῶς ἐπὶ ποιῆ ἀσθενείας εἰς τὴν ἀγγλικὴν δίαιταν. Ταῦτο δὲ δυνάμεθα εἰπεῖν καὶ περὶ Ἄγγλου περιοδεύοντος εἰς Γαλλίαν.

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἐξάγομεν τὸ ἐξῆς σπουδαῖον συμπέρασμα: Ἡ περὶ τὴν τροφὴν δίαιτα ποικίλλει μετὰ τοῦ πλάτους τὸ δὲ ποσὸν τῶν ἀναπνευστικῶν τροφῶν ἀξάνει ἐφ' ὅσον ἀπομακρυνόμεθα τοῦ ἰσημερινοῦ· δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ τρώγη τις κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ εἶναι ἀναγκαῖον ἵνα μάθη τις νὰ τρώγη, ἐν ἐλλείψει δὲ τῆς μαθήσεως ταύτης ν' ἀκολουθῇ τὸν μέγαν νόμον . . . τὴν δημοσίαν ἐντόπιον γνώμην.

Ἐὰν ἡ διαφορὰ τοῦ πλάτους ἔχη ἄμεσον ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς θρεπτικῆς διαίτης, καθίσταται ἐπίσης δῆλον ἄνευ νέων ἀποδείξεων ὅτι καὶ αἱ ὠραι τοῦ ἔτους τροποποιοῦσιν αὐτήν. Ἀδύνατον νὰ τρώγη τις ἐν ὠρᾷ θέρους ὅπως κατὰ τὸν χειμῶνα, οὔτε ἐν ὠρᾷ χειμῶνος, ὅπως κατὰ τὸ θέρος. Ἀναλόγως τῆς ἐπογῆς καὶ ἡ δόσις τῆς τροφῆς, ἀποσυντιθεμένης εἰς θερμαντικὴν, πλαστικὴν καὶ πεπτικὴν τροφήν. Εἶδομεν ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχη μετὰ τῶν τριῶν τούτων στοιχείων σχέσις, ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς κράσεως καὶ τοῦ πλάτους ἢ μᾶλλον ἐκ τῆς θερμοκρασίας τοῦ αἵματος.

Ὅταν λοιπὸν ἐπέρχηται τὸ ἔαρ, ἡ θερμοκρασία ἀνυψοῦται, μετ' αὐτῆς δὲ μεταβάλλουσιν ἄξιαν καὶ τὰ τρίτης θρέψεως στοιχεῖα.

Ἡ θερμαντικὴ τροφή ἦν ὑπερβάλλουσα; δέον λοιπὸν νὰ ἐλαττωθῇ. Ὁλόκληρος ὁ ὀργανισμὸς διέρχεται φάσιν κρίσιμον, ἔχων ἀνάγκην νὰ ἐξοικειωθῇ πρὸς τὸ κλίμα. Αἱ λειτουργίαι ἐνεργοῦνται δυσκόλως, ὁ στόμαχος πέπτει κακῶς· πρέπει λοιπὸν ν' αὐξηθῶσι τὰ πεπτικὰ ἀρτύματα, πρέπει νὰ ἐκλέγωνται κατὰ προτίμησιν τροφαὶ ἀναπνευστικαὶ ἢ θερμαντικαί. Ἐνεκα τούτου πρέπει ν' ἀποφεύγη τις κατὰ τὸ ἔαρ τὰ λιπιδῶδη καὶ ἐλαιώδη, ἀντικαθιστῶν αὐτὰ δι' ἀμυλωδῶν καὶ σακχαρωδῶν χυμῶν.

Ἡ φύσις ἄλλως τε προὔνησε καὶ περὶ τούτους, διότι τότε κατὰ πρώτην φοράν παράγονται οἱ καρποὶ, τὰ ὄσπρια, πᾶσα ἐν γένει χυμώδης ἢ σακχαρώδης τροφή. Κατὰ τὸ θέρος πάλιν ὀλίγην πρέπει νὰ καταναλισκώμεν ποσότητα κρέατος καὶ πολλήν ἀναψυκτικῶν. Κατὰ τὸν χειμῶνα τούναντιον πρέπει νὰ ἀξάνωμεν τὴν θερμοκρασίαν τοῦ σώματος τείνουσαν πάντοτε νὰ ἐλαττωθῆ καὶ νὰ τρώγωμεν κατὰ προτίμησιν ὕλας λιπιδῶδεις καὶ κρέας.

Ὁ στόμαχος ἀδύνατος κατὰ τὸ ἔαρ δεῖται φροντίδων καὶ ἐπιμελείας, ἔτι καὶ εἰς τὰς

ἰσχυρὰς κράσεις. Εἶναι ὠφέλιμον νὰ ποιηθῆται τις χρῆσιν ἐπὶ τινα χρόνον ἀναψυκτικῶν ποτῶν ἢ νὰ διαλύη ἐν τῷ ποσίμῳ ὕδατι ὀλίγον διττανθρακικὸν νάτρον εἰς ὄσιν ἐνός ἢ δύο γραμμαρίων καθ' ἑκάστην.

Ἐκαστος ἐν ἀδιθεσίᾳ εὐρισκόμενος δύναται γενικῶς ν' ἀποδώσῃ τὴν ἀσθενῆ αὐτοῦ κατάστασιν εἰς τὴν κακὴν τῶν τροφῶν διαίτησιν. Ἡ θρεπτικὴ ἰσορροπία καταστρέφεται, εἶναι δ' ἐπ' ἀνάγκης νὰ καταστῆ ἡ σχετικὴ τῶν διαφόρων τροφῶν ἀναλογία. Πρέπει δὲ νὰ ποικίλωσιν αἱ θρεπτικαὶ καὶ πλαστικαὶ τροφαί, τὰ πεπτικὰ ἀρτύματα, μέχρις οὔ ἢ ἀναλογία αὕτη ἀποκαταστῆ.

Ἐπιτραπέιτω τέλος ἡμῖν νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τῶν προηγουμένων παρατηρήσεων ὅτι:

Ἐκάστη κράσις ἀπαιτεῖ τροφὴν κατὰλληλον, ἕκαστον πλάτος τροφῆν διακεκριμένην ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον πλουσίαν εἰς πλαστικὰς τροφὰς, ὅσον εἶναι ἡττον ὑψωμένον. Ἡ τροφή ποικίλλει κατὰ τὰς ἐποχὰς. Ὁ ἀνώτατος καὶ ὁ κατώτατος αὐτῆς βαθμὸς ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ θέρος καὶ τὸν χειμῶνα. Ἡ ποσότης τῶν καταναλισκόμενων ἀναπνευστικῶν τροφῶν ἐστὶ τούναντιον ἀνάλογος πρὸς μέσσην θερμοκρασίαν ἐκάστου κλίματος. Πᾶσα καταστροφή τῆς θρεπτικῆς ἰσορροπίας ὑπεμρᾶνιει νοσηρὰν κατάστασιν.

Ν. Ι. ΓΕΝΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΕΡΙ ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

(Ἰδε τεῦχος Θ'. σελ. 193)

Ἡ ἐλευθερία ἀξάνουσα μετέβαλλε τὸ πᾶν καὶ θέλει μεταβάλλει ὁσμήραι ἐπὶ πλέον. Τὸ πνεῦμα ὅπερ ὑψοῦτο ὅπως ἀρέσκη εἰς τὰς ἀποκλειστικῶς κομφᾶς ὑψηλὰς καὶ πεπαιδευμένας περιωπὰς τοῦ κοινωνικοῦ κόσμου θέλει καταβῆ ἤδη ὅπως πνεύση ἐπὶ τῶν ὁμάδων τοῦ λαοῦ καὶ ἀναζωπυρήσῃ αὐτὰς ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ

τοῦ αἰσθηματος τοῦ ὠραίου, τοῦ μεγάλου, τοῦ καλοῦ ἐν ταῖς τέχναις. Θέλωμεν ὑψώσει τὴν στάθμην τῶν ψυχῶν ὑψοῦντες τὴν στάθμην τῶν πνευμάτων, θέλωμεν πλάσει τὴν ἐνότητα τῶν διανοιῶν. Τοῦτο ἐστὶ προφανῶς τὸ ἔργον τοῦ αἵωνος τούτου, τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. Μακάριοι δὲ οἱ κατανοήσαντες αὐτὸ καὶ οἵτινες ἔσονται εὐτυχεῖς συντελοῦντες εἰς αὐτό!

«Δὲς ἐπειράθην τοῦτο, ἐξακολουθεῖ ὁ Λαμαρτίνος, ἐφ' ὅσον ἡ ἐμὴ δύναμις. Ἰδρυσάμην δημῶδ η δημοσιογραφίαν, ὅπερ οὐδεὶς μέχρι τοῦδε εἶχεν ἀποτολήσει, δημοσιογραφίαν σοβαρὰν, φιλοσοφικὴν, πολιτικὴν κατὰ τὴν κυρίως ἐνοικαν, προσπαθῶν ἵνα ἐμπνεύσω εἰς τὴν χώραν, διὰ μηνιαίων συμβουλιῶν, τὸ ἀληθὲς αἰσθημα τῆς ἠθικῆς ἀξιοπρεπειᾶς καὶ τῶν καθόντων αὐτοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ἡ δημοσιογραφία αὕτη δὲν ἐκολάκειεν οὔτε τὰς ἀγνοίας αὐτοῦ, οὔτε τὰς ἀδυναμίας, οὔτε τὰ πάθη· δὲν ἐμῆθυσκεν αὐτὸν διὰ χειμεριῶν ἐλπίδων, δὲν ἔριπτε δαυλοῦς εἰς τὸ πῦρ τῶν μισῶν καὶ τῶν ἀργῶν αὐτοῦ, δὲν ἔτερπε τὴν ὀκνώδη κακοβουλίαν αὐτοῦ δι' ἐπινοήσεων κατὰ τῆς κυβερνήσεως, διὰ μεμψιμοιριῶν κατὰ τῶν προϊσταμένων, δι' ἐπιγραμμάτων κατὰ τῶν ὀνομάτων, ἄπερ τιμῶσι τὸν αἰῶνα· προσεπάθει ἵνα ἐγγύσει εἰς αὐτοὺς τὰ ἀληθῆ μεγαλεῖα ἐνός ἔθνους, τὴν ἐλευθέραν λατρείαν πρὸς τὸν βασιλέα τῶν βασιλευόντων, τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς θεσμούς οἵτινες συνδέουσι τὴν γῆν μετὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὸν χρόνον μετὰ τῆς αἰωνιότητος, τὰς ἀθλιότητας αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐλπίδων, τὴν εἰρήνην, τὴν δυσκολοτέραν καὶ ἐνδοξότεραν τοῦ μεταξὺ ἔθνων πολέμου, τὴν ἀνοχὴν μεταξὺ τῶν φρονιμάτων, τὴν πρακτικὴν ἀδελφότητα μεταξὺ τῶν κλάσεων, τὴν ὁμόνοιαν μεταξὺ τῶν καρδιῶν, τὴν ψυχὴν ἀληθοῦς κρινωνίας, τέλος. «Πάντες μοὶ ἔλεγον ὅτι ἐπεχείρουν ἀδύνατον ἔργον, ὅτι ὁ λαὸς ἐμελλε ν' ἀπορρίψῃ καὶ καταπατήσῃ δημοσιογραφίαν οὕτωσιν ὀλίγον μέχρι τοῦδε ἀρμόζουσαν εἰς τὴν φύσιν αὐτοῦ. Ἄλλ' ὁμως ὁ λαὸς ἠπάτησε τοὺς οὕτωσιν κακὴν περὶ τῶν ἐνοστικῶν αὐτοῦ ἰδέαν ἔχοντας καὶ ἐντὸς μηνῶν τινῶν, ὁ σοβαρὸς καὶ εὐσυ-

νείδητος Σύμβουλος τοῦ λαοῦ κατέστη ὁ ὀδύγιος ἑκατὸν χιλιάδων γεωργῶν, τεχνιτῶν, ἐργατῶν. Ἐὰν δὲ ἄνδρες εὐφρέστεροι καὶ ἐπιστημονικώτεροί μου συνήνουν τὰς προσπαθείας αὐτῶν, τὴν εὐφυΐαν, τὴν ψυχὴν πρὸς πολλαπλασιασμὸν τῶν συμβουλῶν ἐκείνων, καὶ διάδοσιν καθ' ἑκάστην πρωΐαν, ἀντὶ καθ' ἑκάστον μῆνα, τῶν συνδιαλέξεων ἐκείνων μετὰ τοῦ λαοῦ ὅπως διατελῆ ἐν γνώσει τῶν καθ' ἑκάστην γεγυρότων, τῶν χρησίμων αὐτῶν γνώσεων, ἐπιστημῶν, βιβλίων, πραγματῶν, ἀνθρώπων, ιδεῶν, ἢ σπουδαία δημοσιογραφία τῆς ἐστίας ἤθελε καθιδρυθῆ, ὁ πολιτισμὸς ἤθελε καταστῆ δημοτικὸς, ἢ κοινωνικὴ τάξις ἤθελεν ἐξηγηθῆ, καὶ, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἤθελεν ἐξηγηθῆ, ἐμελλε νὰ διατελῆ ἀκράδαντος. Τὰ σκότῃ καὶ τὸ χάος ὑπῆρχον ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρὸ τῆς γενέσεως τοῦ ὕλικου κόσμου. Τὰ σκότῃ καὶ τὸ χάος ὑφίστανται ἐπίσης ἐν τῇ κατεργασίᾳ τοῦ ἠθικοῦ κόσμου. Ἐκκαθάρτε λοιπὸν τὴν διάνοιαν τῶν ὁμάδων, καὶ θέλετε ἔχει τὴν τᾶξιν, τὸ μέγα φῶς καὶ τὴν πρόδοον τῶν ἠθῶν καὶ τῶν νόμων.

«Ὁ, τι δύναται τις ἵνα πράξῃ οὕτω διὰ τῆς δημοσιογραφίας μειῶν τὸν λαὸν εἰς τὴν φιλολογίαν, ἥτις ἐστὶ τὸ μέσον τοῦ πολιτισμοῦ, δέον ἵνα πράξῃ διὰ τὴν διάνοιαν καὶ τὸ αἶσθημα τῶν ὁμάδων διὰ τῆς ιστορίας. Αὕτη δὲν ὑπάρχει εἰ μὴ ὁ λογισμὸς τῶν αἰῶνων συνειλημμένος ἐντὸς σελίδων τιτῶν, νομίσματα ἐκ καθαροῦ μετᾶλλου περιέχοντα μεγίστην ἀξίαν ὑπὸ μικρὸν βῆρος. Ἀπαιτοῦνται βιβλιοθηκῆ αὐτῆς νὰ ὑπάρχωσι προσωπικῆ εἰς αὐτὸν, εἰς τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, τοὺς γέροντας, τὰς θυγατέρας, τὰ τέκνα, ἐν τῇ γωνίᾳ ἑκάστης ἐστίας· δέον, κατὰ τὰς ἐσπερινὰς ὥρας αὐτοῦ, ἐν καιρῷ βροχῆς, χειμῶνος, ἀργίας, ἑορτῆς, νὰ εὐρίσκη χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ θέσιν, ἐν τῇ ἐκυτοῦ οἰκογενείᾳ, τῇ ἐστίᾳ ταύτῃ τῆς καρδίας καὶ τῶν ἀρετῶν, τὴν ζημίαν, τὴν ὑψηλὴν, τὴν ποιητικὴν, τὴν ιστορικὴν, τὴν πολιτικὴν, τὴν φιλοσοφικὴν, τὴν θρησκευτικὴν, τὴν ἐνδιαφέρουσαν, τὴν συγκινητικὴν, τὴν ἐλκιστικὴν συνδιάλεξιν, μετὰ τῶν

πνευμάτων ἅπερ, καθ' ὅλας τὰς ἡλικίας, κατενόησαν κάλλιον, ἠσθάνθησαν κάλλιον, συνέγραψαν κάλλιον, ἐψάλλαν κάλλιον τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν· δέον τὰ βιβλία ταῦτα νὰ ᾧσιν οἱ ξένοι, οἱ ἐπισκέπται, οἱ συνδητημόνες, οἱ φίλοι τῆς οἰκίας τοῦ τεχνίτου· δέον ἐκεῖσε νὰ κατέχωσι μικρὰν θέσιν, νὰ ᾧσιν ὀλιγοδάπανα, νὰ ᾧσι κατὰλληλα πρὸς τὰ ἦθη, τὴν περιουσίαν, τὴν ἀπλουσίαν τῆς οἰκογενείας ἐν ᾗ ἐγένοντο παρκαδεκτά· δέον μάλιστα νὰ εἰσέρχονται ἐκεῖσε δωρεὰν, ὡς ὁ ἀήρ, ἢ ἀκτίς, ἢ εὐσμία τοῦ κήπου εἰσέρχονται εἰς αὐτήν! Ἀγαθοὶ τινες θέλουσι συνέλθει καὶ θέλουσιν εἰπεῖ. Ποιήσωμεν, διὰ κοινοῦ ἐράνου, ἔκδοσιν τινα ἐκλεκτὴν, σύντομον, βαβασανισμένην, ἐσχολιασμένην ἐν μικρῷ τεύχε, ἐπὶ οἰκονομικοῦ χάρτου, διὰ χαρακτῆρων ὀλιγοδάπανων, τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Τάσσου, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Τακίτου, τοῦ Κικέρωνος, τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου, τοῦ Βασουέτου, τοῦ Φενελῶνος, τοῦ Ρακίνα, τοῦ Κορνηλίου, τοῦ Ρουσῶ, τοῦ Βυρφῶνος, τοῦ Πασκάλ, τοῦ Βερναρδίνου τοῦ Ἁγίου Πέτρου, τοῦ Σιατωβριάνδου, τοῦ μὲν τοῦ δὲ, πάντων τῶν δοξασάντων τὴν ἀνθρωπότητα καθ' ὅλας τὰς χώρας καὶ καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας, φιλοσόφων, ποιητῶν, ἱστορικῶν, ρητόρων, πολιτικῶν, ἠθικολόγων, μυθιστοριογράφων· συνάψωμεν δ' αὐτὰ ἀναλόγως πρὸς τὴν εὐκαιρίαν καὶ τὴν μετρίαν διανοητικὴν δύναμιν τοῦ λαοῦ· ποιήσωμεν ἐκ τῶν ἀγαλμάτων ἐκείνων προτομὰς καὶ ἀγαλματικά τῆς δόξης τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, δυνάμενα νὰ εἰσέρχωνται διὰ τῆς θύρας τῆς καλύβης καὶ τοῦ οἰκίσκου καὶ τοποθετηθῶσιν ἐπὶ τῶν ξυλίνων τραπέζων τῆς μητρὸς τῆς οἰκογενείας, μεταξὺ τῆς κλίνης καὶ τῆς κεννυδότης, χωρὶς νὰ παρενοχλῶσιν τὸν θάλαμον· τὰ ἐπιπλά ταῦτα τοῦ πνεύματος δὲν θέλουσι παρεκωλύει τὰ οἰκιακὰ ἐπιπλά· ἢ οἰκογενεῖα θέλει μεταχειρίζεσθαι αὐτὰ ἐν ὥραις σχολῆς, ἐν ταῖς ἐκυταῖς θλίψεσι, ταῖς χοροῖς, ταῖς ἐσωτερικαῖς εὐσεβείαις.

(Ἀκολουθεῖ).

Ἡ ΠΑΡΑΦΡΟΣΥΝΗ

ΥΠΟ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε τεῦχος Η'. σελ. 169).

Ἐτερον εἶδος ὀρμεμψύτου παραφροσύνης ἐστὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἐσκιρόλη ἐρωτικῆ διατάραξις ὀνομαζόμενον. Ἐν αὐτῷ δὲν ἀπαντᾷ πλέον ἢ αὐτὴ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις παράφροσι· ἰδέα, ἀλλὰ διεστραμμένον τι πάθος δημιουργεῖται αὐτομάτως ὠθοῦν ἐνίοτε τὸν πάσχοντα εἰς τὰς πλέον κακοήθεις καὶ ἐγκληματικὰς πράξεις. Κυρίως τὸ πάθος τοῦτο δὲν εἶναι τοσοῦτον ἰσχυρόν· ἀλλ' οὐδενὸς ἐν τῷ πάσχοντι πνεύματι παρουσιαζόμενου κωλύματος, ἀποκαθίσταται φυσικῶς καὶ κατ' ἀνάγκην ἰσχυρότατον. Κατὰ συνέπειαν τὰ πάθη ἅτινα τότε ὠθοῦσι τὸ θυμὰ των εἰς λίαν μοχθηρὰς πράξεις, δὲν πρέπει νὰ συγκαταλέγωνται μετ' ἐκείνων ἐξ ὧν ὑγιῆς τις εἰς ἀναλόγους θὰ παρεφέρετο πράξεις. Οὗτος, λόγου χάριν, φονεῖ ὑπὸ μίσους, ἐκδικήσεως, πλεονεξίας, ζηλοτυπίας κ. λ., ἐμπνεόμενος· ἀλλ' ἐκ τῶν ρηθέντων αἰτίων οὐδὲν διὰ τὸν ὑπὸ ἀνθρωποκτόνου παραφροσύνης προσεβλημμένον δυστυχῆ ἀναφέρεται. Φονεῖ, μόνον καὶ μόνον ὅπως φονεύσῃ, διότι τὸ ὠθοῦν αὐτὸν πάθος, ἀντικείμενον ἔχει τὴν μοχθηρὰν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πράξιν, οἷον τὸν φόνον, τὴν αὐτοκτονίαν, τὸν ἐμπρησμὸν τὴν κλοπὴν.

Ἡ τε ἀνθρωποκτόνος καὶ ἡ αὐτοκτόνος παραφροσύνη εἰσὶν αἱ συχνότερον διαδηλούμεναι τῶν τοῦ εἶδους τούτου· παρὰ τῷ αὐτῷ δὲ ἀσθενῆ ἐνίοτε ἢ δευτέρᾳ συνεπάγεται τῇ πρώτῃ. Οὕτως ἡ Ἐρριέττη Κορνιέ, ἧς τὸ ἔγκλημα περὶ τὸ 1826 ζωηρότατα συνεκίνησε τὴν δημοσίαν γνώμην. Ἡμέραν τινα

σκυθρωπὸν καὶ μελαγχολικὸν φέρουσα ἦθος, πειρᾶται νὰ καταβίβωσθῃ εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Σηκουάνα· πλήν κατορθοῦν νὰ τὴν ἐμποδίσωσι. Κατὰ δὲ τὴν ἀνάκρισίν τῆς, οὐδένα, τὸ διάβημά τῆς τοῦτο, δικαιολογοῦντα λόγον ἠδυνήθη νὰ δώσῃ, ὥστε δῆλόν ἐστιν, ὅτι εἰς οὐδὲν σύνηθες τῆς ἀνθρωπότητος πάθος ὑπέκειτο, ἀλλ' εἰς νοσηματώδη τινα καὶ παθολογικὴν ἀνάγκην τοῦ αὐτοκτονῆσαι. Ἡμέραν τινα πάλιν τὴν καταλαμβάνει ἢ ἐπιθυμία τοῦ νὰ φονεύσῃ μικρὰν τινα κόρην, παρακαλεῖ λοιπὸν τοὺς γείτονας τῆς νὰ τῇ ἐμπιστευθῶσι τὸ τέκνων των ἐπὶ τῇ προτάσει νὰ τὸ φέρῃ εἰς περίπατον. Ἀπαξ δ' ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς ἔχουσα τὸ παιδίον, ἀνέρχεται εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς, ἐπιδαψιλεύει διὰ θωπειῶν τὴν μικρὰν καὶ τῆς ἀποκόπτει τὴν κεφαλὴν. Σημειωτέον δ' ὅτι οὐδὲν πρὸς τοὺς δυστυχεῖς γονεῖς ἔτρεφε μίσος ἢ ἀντιπάθειαν. Αἱ προπαρασκευαί τοῦ κρίματος διήρκεσαν ὑπὲρ τὸ τέταρτον τῆς ὥρας, καθ' ἐν καιρὸν τὸ γαληνιαῖον αὐτῆς ἦθος ἦτο ἀπαρδειγμάτιστον, μὴ δοκιμάζουσα οὐτ' εὐχρηστήσιν, οὐδὲ θλίψιν, καὶ ὅμως ἐντελέστατα ἦτο ἐν γνώσει τῆς πράξεώς τῆς. Συμπληρωθέντος δὲ τοῦ κρίματος, οὐδεμίαν ἐπεδείξατο μεταμέλειαν. Ὡστε εἰς πάντας τούτους τοὺς χαρακτῆρας, ἀδύνατόν ἐστι τὸ μὴ ἀναγνωρῆσαι τὴν παραφροσύνην.

Ἡ πλέον ιδιότροπος τοῦ εἶδους τούτου τῆς παραφροσύνης ἐστὶν ἡ λεγομένη βλάβσημος μονομανία, συμβαίνουσα εἰς θεοσεβῆ καὶ πρὸς τὴν θρησκείαν ἀφρωσιωμένα πρόσωπα κατὰ τὴν ὑγείᾳ, ἐννοεῖται, κατὰστάσιν των. Τὰ αὐτὰ πάντοτε ἀντικείμενα ἐνασχολοῦσι τὰς σκέψεις των, μετὰ τῆς διαφοράς ὅτι κατ' ἐναντίαν ὅλως ἐννοίαν ὑφίστανται ἐν τῇ παθολογικῇ αὐτῶν καταστάσει. Σεβάσμιός τις ἱερεὺς, ὑποπεσὼν εἰς παραφροσύνην ἐκράυγαζε γεγονούᾳ τῇ φωνῇ: «Κατάρταται ἔστωσαν ὁ Θεὸς, ἢ Πανα-

γία καὶ οἱ ἅγιοι!» Γραῖα δέ τις δεσποινίς, λίαν θρησκομανής, τοσοῦτον ἐν τῇ παραφροσύνῃ τῆς μελαγχολικῆ ἐγένετο, ὥστε ὁσάκις περὶ ἐκκλησίας ἢ θρησκευτικῶν λόγος συνέβαινε, κατελαμβάνετο ὑπὸ σπασμῶν καὶ τρομερᾶς κραυγᾶς ἐξέφευγε, ἐξυβρίζουσα τοὺς ἱερεῖς, καταρωμένη τὰ δόγματα, τὸ θεῖον, καὶ δηλοῦσα καταπληκτικώτατον μῖσος διὰ τὴν θρησκείαν. Τὴν βλάσφημον μανίαν διαδηλοῦν διανοητικῆς τῆς σύγχυσις ἐξ ἧς γεννᾶται ἐν τῷ πνεύματι τοῦ ἀσθενοῦς ἡ ἰδέα ὅτι εἶναι κολασμένος, θῦμα τοῦ διαβόλου, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ βλασφημῇ ὅπως ὁ Σατάν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ φαίνεται ἡμῖν φυσικώτερον τὸ νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν μιᾶς τοιαύτης παθολογικῆς τοῦ ἐγκεφάλου καταστάσεως, ὁ νοῦς καὶ τὰ αἰσθηματὰ εἰσι συγχρόνως ἀλλοιωμένα.

Τὸ τρίτον σχῆμα τῆς ἀθρομῆτος παραφροσύνης, τὸ ὑπὸ τοῦ Ἐσκιρῶν βλάβη τῆς θελήσεως ὀνομαζόμενον, διαφέρει τοῦ προλεχθέντος κατὰ τοῦτο· ὅτι ἡ κακεντρεχῆς ὠθησις τοῦ πάθους ὅλως αἰφνιδια καὶ ἀκαταμάχητος οὔσα, δὲν ἀναιρεῖ τὸ ἠθικὸν αἴσθημα ἔπερ δηλοῦν μετὰ φρίκης κατὰ τῆς ἀναίδους ἢ ἐγκληματῶδους πράξεως ἐν ἧ ὁ ἀσθενὴς παρασύρεται. Τρομερὰ τότε συνάπτεται μάχη ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀτυχοῦς, διότι ἔχει γινῶσιν οὕτε κακοῦ ἔπερ μέλλει νὰ πράξῃ καὶ τοῦ ἀνωφελους τῆς ἀντιστάσεως ἐναντίον παρορμησεῶς τινος, ἣν ἀδυνατεῖ νὰ νικήσῃ. Ὄταν ὑπὸ τὸ κράτος ἀνθρωποκτόνου μανίας εὐρίσκειται, παρακαλεῖ ὅπως τὸν περιορίσῃ, τὸν κλείσῃ ἐν εἰρηκτῇ, τὸν στραγγαλίνῃ, ὅπως τὸν θέσῃ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐκτὸς πάσης ἐπικινδύνου πράξεως. «Μήτηρ μου, ἔλεγε δεκαεξαέτις τις νέος, δικτηρούμενος ὑπὸ τοῦ κ. Καλμέιλ· εἴθε ἡ καλλίστη τῶν μητέρων, σᾶς ἀγαπῶ ἐξ ὅλης καρδίας. Ἐν τούτοις ἀπὸ τινος χρόνου ἀκατάπαιστος τις ἰδέα με ὠθεῖ ὅπως σᾶς φονεύσω.

Προφυλαχθῆτε, μητοὶ ἐπὶ τέλους νικηθεῖς, ἐκπληρώσω τὸ μέγα τοῦτο δυστύχημα. Ὑποσχέθητε μοι, ὅτι θὰ μ' ἐπιτηρεῖτε.» Μετά τινος στιγμᾶς ἠλλάξε γνώμην, καὶ ἐσκέπτετο νῦν ὅπως φονεύσει τὴν θεῖαν του. «Πλησίασον, εἶπεν εἰς τὸν ἀδελφόν του· μὴ δισταῖς ποσῶς. Εἶμαι κινδυνώστερος καὶ αὐτῶν τῶν θηρίων. Λάβε στερεόν τι σχοινίον καὶ ῥέσον με, ὕπαγε δὲ νὰ εἰδοποιήσῃς τὸν κ. Καλμέιλ.»

Προσληφθεὶς εἰς ἄσυλόν τι φρενοβλαβῶν καθικετεύει τὸν διευθυντὴν ὅπως μὴ συγκατανέουσι ποτε νὰ τὸν ἐξαγάγῃσι ἐκεῖθεν. «Ἐπὶ στιγμὴν ἴσως δείξω σημεῖα θεραπείας· μὴ πιστεύσητε· ἐπὶ οὐδεμίᾳ προφάσει δὲν πρέπει νὰ ἐξέλθω ἐντεῦθεν. Ὄταν ζητήσω τὴν ἀποφυλάκισίν μου διπλασιάσατε τὴν ἐπιτήρησιν, διότι ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ μου φοβοῦμαι μήπως γενῶ ἔνοχος ἐγκλήματός τινος, τρόμον ἐμποιοῦντος μοι.» Ὡς παράδειγμα, πολλάκις ἀνεμνήσθημεν τῆς ὑπηρετρίας ἐκείνης ἥτις ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐζήτει παρὰ τῆς κυρίας τῆς τῆν ἀδελφῆς καὶ χάριν ὅπως ἐγκαταλείψῃ τὴν οἰκίαν.

Ἡ οἰκοδέσποινα οὐδέποτε αἰτίαν κατ' αὐτῆς παραπόνων λαβοῦσα, τὴν ἠρώτησε τὸ αἴτιον τῆς αἰφνιδια ταύτης ἀποράσεως· τὴν ἐξῆς ἔλαβεν ἀπάντησιν. «Ὅσάκις ἀπεκδύω τὸ εἰς τὴν ἐπιτήρησίν μου ἐμπειστευμένον τέκνον σας καὶ βλέπω τὴν χιονολευκότητα τοῦ σώματός σου, μοὶ ἔρχεται ἡ ἀκαταμάχητος ἰδέα τοῦ νὰ τὸ ἐξεντερίσω. Φοβουμένη δὲ μήπως ὑποπέσω εἰς τὴν δοκιμασίαν ταύτην, ἐπροτίμησα ν' ἀπομακρυνθῶ.» Ἡ ὑπηρετρία περὶ ἧς ἐνταῦθα λόγον ποιούμεθα, ἦτο ἀναμφιβόλως ὑπὸ τὸ κράτος ἄλλου τινος πάθους τῆς βασκανίας τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς ἀφῆς, ὅταν ἡ λευκότης τοῦ ταῖς φροντίσι αὐτῆς πεπιστευμένου παιδὸς τῇ ἔδιδε τὴν ἀκαταμάχητον ἐπιθυμίαν τοῦ ἐξεντερίσαι αὐτό.

Ἀρκοῦντως μέχρι τοῦδε ἀνεπτύξαμεν τὸ περὶ τῆς παραφροσύνης ὑπὸ ψυχολογικὴν ἔποψιν θέμα, παραδείγματα ἐκάστοτε λαμβάνοντες ἐκ τῶν πολλῶν ἐκθέσεων τῶν κ. κ. Δεσπίν καὶ Μωδσελέυ, ἀποδεικνύοντες δὲ συνάμα τὴν τε οὐσίαν τῆς παραφροσύνης, καὶ ποῖα τὰ καθ' ἑαυτὴν ψυχολογικὰ συμπτώματα. Ὀλίγα τινὰ μᾶς ὑπολείπονται ὅπως συμπληρώσωμεν ταῦτα.

Συμρώνως τοῖς ἄνω κυρίοις, οὐχ' ἤττον δὲ καὶ κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην, οὐχὶ εὐκόλως δύναται τις νὰ ὑπολογίσῃ τὰ θανατηφόρα ἀποτελέσματα τῶν πνευματῶδων ποτῶν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου λογισμοῦ. Ἡ μέθη, εἴτε ἀπ' εὐθείας ἢ μὴ, ἐνεργεῖ σπουδαίως. Ἀπ' εὐθείας μὲν προκαλεῖ, συχνότατα παρὰ τῷ ἀτύμῳ ὡσαύτως, ἀπροδοκῆτους προσελεύσεις καταπληκτικῆς μανίας, ἢ ἀγει αὐτὸν βραδέως εἰς ἀπόνειαν, ἠλιθιότητα καὶ εἰς ἰδιοτροπίαν· πλαγίως δὲ, δίδει γέννησιν εἰς παθολογικὴν τοῦ κεντρικοῦ συστήματος κατάστασιν, τοῦθ' ὅπερ καίτοι δὲν φέρει πάντοτε ἄμεσα ἐπὶ τῶν οἰνοποτῶν ἀποτελέσματα, μεταδίδεται ὅμως κληρονομικῶς εἰς τὰ τέκνα τῶν, προδιαθέτον αὐτὰ εἰς τὴν παραφροσύνην. Ἀναμφιβόλως δὲ εἰς τὴν πρόδον τῆς πνευματοποιίας, μᾶλλον δὲ εἰς τὰς πολιτικὰς ταρχὰς καὶ εἰς τὴν πυρετώδη κίνησιν τὴν ὑπὸ παντοίων ἀναγκῶν πεπολιτισμένου κόσμου καλυπτομένην, δέον ν' ἀποδώσωμεν τὴν ἀλλεπάλληλον αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παραφρόνων εἰς τὰ κυριώτερα μέρη τῆς Εὐρώπης. Ἀποδεδειγμένον δὲ εἶναι ὅτι ὅσα πλείονα πνευματοπωλεῖα γίνονται, τοσοῦτον καὶ τὰ ἄστυλα περισσότερον ἀριθμὸν παραφρόνων φέρουσι. (*)

(*) Ἐνταῦθα σημειωτέον ὅτι, ἀρ' ἡ στιγμῆς τὸ περὶ τῆς παραφροσύνης ζήτημα κάλλιον ἐξηκριβώθη, πλείστα ἀσθενεῖς, οὓς οἱ ἱατροὶ προηγουμένως δὲν κατέπαινον μετὰ τῶν παραφρόνων, εἰσήχθησαν εἰς τὰ ἐν λόγῳ ἄστυλα.

Πᾶν ἀποκλειστικὸν πάθος δύναται νὰ φέρῃ τὴν παραφροσύνην. Δι' αὐτὸ τοῦτο συχνάκις ἀρκεῖ ἀπότομός τις καὶ ζωηρὰ ἐναντιότης, σχέσεις π. χ. ἐρωτικαὶ ματαιωθείσαι, φιλοδοξία ἐψευθεῖσα, ἀπώλεια περιουσίας ἢ τινος ἐργασίας, ἐμπορικαὶ ἀποτυχμαί, ὅλα ταῦτα συγκαταλέγονται μετὰ τῶν αἰτίων τῶν πλέων συνῶν τῆς παραφροσύνης, (*) ἥτις ἀθρομῆτως γεννᾶται, ἐγκαθίσταται καὶ ζωογονεῖται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς καθολικῆς ἐνεργείας τοῦ ἐγκεφάλου· ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐγκολπώνεται πᾶν διανοητικὸν λείψανον· ἡ διάνοις δὲν σκέπτεται πλέον, εἰμὴ αὐτὴν ἢ δὲ θέλησις δὲν θέλει πλέον, καὶ δι' ἐκείνην ἐν ἐνὶ λόγῳ τοῦ λοιποῦ εἰσιν ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς.

Διεφθαρμένα καὶ ἀποπεπλανημένα τὰ εὐγενέστερα πάθη δύναται νὰ δώσωσι γέννησιν τῇ παραφροσύνῃ. Ὄταν τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα μετατρέπεται εἰς παιδαριώδεις ὑπερβολικὰς καὶ παραλόγους λεπτολογίας, εἰς ἀποκλειστικὸν καὶ ἀδιάπυστον τρόμον τῶν τῆς Κολάσεως βασάνων, ὑπάρχει κίνδυνος· μὴ προκαλεσθῇ ἡ θρησκευτικὴ μονομανία, μία τῶν συνεχεστέρων κλάδων τῆς παραφροσύνης. Πᾶν δὲ κατὰ βῆλος ἐξετασθῶσι τὰ πάθη ταῦτα δὲν εἶναι δύσκολον νὰ παρατηρήσῃ τις ποιὰν τινὰ διεξέγευσιν θηριώδη τοῦ

(*) Τοιοῦτον παράδειγμα ἔχομεν καὶ τὸ τοῦ ἐσχάτως ἐν Κερκύρῃ ἀποκτονηθέντος διὰ πολυκρότου ἐντὸς ξενοδοχείου τινος παρὰ τὴν πύλην Ἁγ. Γεωργίου, ἀποστράτου λοχαγοῦ τοῦ πεζικοῦ κ. Καργιάννη, οὗ τὸ τραγικὸν τέλος μετὰ συγκινήσεως ἦκ ὕσθη. Ὁ δυστυχὴς οὗτος παρορθεῖς εἰς τοὺς πρό τιων ἐτῶν ἐκεῖσε γενόμενους προβιβασμοὺς, παρητήθη τοῦ βαθμοῦ του, προσβεβλημένος τὴν φιλοτιμίαν. Κατοικῶν ἕκτοτε ἐν τῷ ρηθέντι ξενοδοχείῳ διετέλει εἰς ποιὰν τινὰ μελαγχολίαν, ἥτις πρὸ τινος μετεβλήθη εἰς διατράξιν τῶν φρενῶν, καταλήξασα εἰς τὸ οὐκ ἐπιτῶν τέλος τῆς αὐτοκτονίας.

ἀνθρωπίνου ἐγωϊσμοῦ. Ἴσως μάλιστα δὲν θὰ ἦτο λίαν παράτολμον ἐὰν ἐλέγομεν ὅτι αἰτία μόνη διὰ ταῦτά ἐστι, τὸ εἶναι τινα ὑπεράγαν φίλαυτον, ὑπερεναβρυνόμενον καὶ περὶ πολλοῦ ἑαυτὸν ποιούμενον, ὥστε ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὀρθῶς καὶ ἐλευθερίως σκεπτόμενον ἄνθρωπον ἐννοεῖ, ἕνεκα δικαίας καὶ τρομερᾶς τιμωρίας ν' ἀποκαθίσταται ὅπως ξένος διὰ τὸν ἑαυτὸν του παράφρων. Τί ἐστὶν ἀκολασία, ἡ δευτέρα αὕτη μήτηρ τῆς παραφροσύνης, ἐὰν μὴ συνήθεια τῶν ὑποδεεστέρων ἡδονῶν, δηλαδή τοῦ σαρκικοῦ ἐγωϊσμοῦ; τί ὁ τυφλὸς οὖτος καὶ ὑπερβολικὸς ἔρωσ, ἡ φιλοδοξία, ὁ κερδοῦς ἔρωσ, πάντα ταῦτα τὰ πάθη, ἅτινα ὄταν αἰφνης διαφουθῶσι, ποιοῦσι τοσοῦτον συχνῶς νὰ ναυαγῇ τὸ λογικόν, εἰ μὴ μορφὰ λεπτότεραι τοῦ ἐγωϊσμοῦ; Τέλος δὲ, τίς οἶδεν ἐὰν ὅλαι αἱ παραλλαγὰι τοῦ παραλογοισμοῦ τῆς αἰσθητέως δὲν εἶναι νοσηματώδεις διαδηλώσεις ὑπερμέτρου ὀργῆς;

Ἐπεταὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος καθίσταται ἀφ' ἑαυτοῦ παράφρων, παρασκευαζομένης οὕτως εἰπεῖν προηγουμένως ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ του τῆς παραφροσύνης.

Τελευτῶντες συνιστῶμεν ὡς προφυλακτικὸν κάλλιστον τὴν μόνιμον καὶ σταθερὰν τήρησιν τοῦ ἠθικοῦ νόμου. Τὸ ὑπέρτατον καθήκον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ τελειοποιεῖν ἁρμοικῶς πάσας τὰς δυνάμεις τῆς ὑπάρξεώς του καὶ τὸ φέρειν αὐτάς εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τῆς τελειότητος εἰς ὃ αὐταὶ εἰσὶν ἱκαναί. ἐν ἐνὶ λόγῳ δέον πάντοτε ν' ἀποβλέπη πρὸς τὴν ἐντέλειαν. Πρὸς τοῦτο ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ καὶ ἀναζητῇ τὰ πράγματα μὲ τὸ μέτρον τῆς τελειότητος ἣν τὸ λογικόν του ἀποκαλύπτει δι' ἐκεῖνα. Οὐδεὶς μὴ ὦν τέλειος, ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ τι ἐπὶ τῆς γῆς, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ ἑαυτοῦ, δι' ἔρωτος ἐξαιρετικοῦ καὶ ἀπολύτου. Δὲν θὰ τῷ ἀπαγορευθῶσι τότε τὰ ἀνθρώπινα φίλτρα· δὲν θὰ καταπονήσῃ τὰς δυνάμεις

του εἰς τὴν ἄγονον ἀπόπειραν τοῦ ἐξουθενῶσαι πάντα τὰ πάθη του καὶ παραγνωρῆσαι τὸν ἴδιον ἑαυτὸν του, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν τάξιν· ἀλλὰ μὴ ἀποξενούμενος τοῦ κόσμου τούτου, θὰ συνηθίσῃ τὴν διάνοιάν του ν' ἀποβλέπη ὑψηλότερον, οἰκοδομήσεται, οὕτως εἰπεῖν, ἐν τῷ νῷ αὐτοῦ ναὸν ἐν ᾧ αἱ αἰσθηματικαὶ παραχαὶ οὐδέποτε θέλουσιν ἐπιδράμει ἔπως διαταράξωσι τὴν εἰρήνην του, αἱ δυσμένειαι τῆς τύχης δὲν θέλουσι τὸν προσβάλλει πλέον εἰμὴ ἀνεπαισθήτως. Καθαίρειν καὶ τελειοποιεῖν τὰς φρένας, καὶ ἐνθαρρύνειν τὸ κράτος αὐτῶν δι' ἀγρύπνου πάντοτε θελήσεως, δὲν εἶναι τὸ κάλλιστον μέσον ὅπως μὴ ἀπαλῆσῃ τις αὐτάς;

ΗΛΙ. ΧΡ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΕΡΙ ΙΣΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΙΣΟΤΗΤΟΣ

ΥΠΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ.

(Ἐ πλεῖστοι τῶν νοημόνων παραδέχονται ὅτι πάντα τὰ κοινωνικὰ σχέδια, βρασιζόμενοι ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ὅτι δύνανται τις ἕνα καταστήσῃ πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἴσους, τὰ σχέδια ταῦτα ὑπάρχουσιν ἀπλῶς παράλογα. Οἱ δὲ κοινωνισταὶ κατανοοῦσι τοῦτο πιθανῶς ἐπίσης εὐκρινῶς ὥστε ὅπως δήποτε, καὶ, ἐν ὁμιλίῳ περὶ ἰ σ ὄ τ η τ ο ς, ἀσθενεῖς τινες ἔρουναι θέλουσι καταστήσει προφανές ὅτι πλεῖστοι μεταξὺ αὐτῶν ἀποδίδουσιν εἰς τὴν λέξιν ταύτην δύο διακεκριμένους σημασίας. Μεταχειρίζονται τὴν λέξιν ἰσότητα κατὰ τὴν ἀπλήν καὶ ἀνκλιώτον ἐννοίαν αὐτῆς, ὡς ἄκεις ἀποτείνονται πρὸς τὸν ἀπλοῦς λαόν, ἀλλ' ὁμιλοῦντες πρὸς τοὺς νοημονεστέρους μεταχειρίζονται αὐτὴν ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς ἰ σ ὄ τ η τ ο ς τ ῆ ς π ε ρ ἰ σ τ ἄ σ ε ω ς. Δὲν διατείνονται δ' ὅτι πιστεύουσιν ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι δύνανται νὰ καταστῶσι ἴσοι, διότι ἐὰν ὑπῆρχε δυνάτον νὰ πράξωσι τοῦτο, ἤθελεν εἶσθαι δυνάτον νὰ

διατηρῶσιν αὐτοὺς ἴσους. Ἀλλὰ διατείνονται ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι δύνανται νὰ ἔχωσιν ἴσην περίστασιν πρὸς ἐξάσκησιν τῆς εἰς αὐτοὺς ὑπαρχούσης ἐξουσίας, καὶ νὰ βαδίζωσι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐν τῷ κόσμῳ.

Τὸ ἀληθές ἐστὶ, πιθανῶς, ὅτι ὑπάρχει ἐπίσης δυνάτον νὰ φθάσῃ τις εἰς εἶδος τι ἰσότητος παρ' ἄλλον. Ἀμφότεροι δὲ διατελοῦσι πέραν σημείου τινός, χειμαρῖκοι καὶ ὑλοσχερῶς ἐκτὸς πέρματος καὶ ὅπερ δύνανται τις ἕνα προῖδη, οὕτω συμβήσεται πάντοτε. Πᾶν σχέδιον κοινωνίας βρασιζόμενον ἐπὶ παρομοίων ἰδεῶν, δέον νὰ ἦ ἀνεφάρμοστον, ἀπλῶς διότι ὑπάρχει προφανῶς ἐκτὸς φύσεως. Ἡ φύσις εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτῆς καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας αὐτῆς, ἔχει προφανῶς ἰσχυρὰν ροπήν πρὸς τὴν ποικιλίαν καὶ τὴν μὴ κανονικότητα, καὶ ἐκ τοῦ ἰδιόζοντος αὐτῆς τρόπου, συναισθάνεται ἀπάσας τὰς ἀποπειράς ὅπως καταστήσῃ αὐτὸν εἰς ἴσον πεδῖον καὶ ἀνθίστανται εἰς τοῦτο μετὰ καρτερικῆς ἀποφάσεως. Ἐὰν δὲ ποτε συμβῇ νὰ ἐπιτύχωσιν αἱ ἀπόπειραι ὅπως βαθμιδὸν λιάνωσι τ' ἀνώμαλα καὶ ἐξομαλύνωσι τὰς ἀνισότητας, αἰσθάνονται ἀμέσως ὅτι ἐκ τῶν κυριωτέρων θελημάτων ἐξέλιπεν. Ἡ φύσις, πράγματι, δὲν ὑπάρχει πλέον, ἀλλ' ἡ τέχνη, καὶ ἡ τέχνη ἔσεται εἶδος κακοῦ καὶ νόθου, μέχρις οὗ ἄρξῃται νὰ διακρίνη ὅτι ὀφείλει νὰ λάβῃ τὴν βᾶσιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ ὄντος, καὶ ὅτι ἡ ἀνωμαλία καὶ ἡ ἀνισότης μεταξὺ δύο μερῶν εἰσὶν αὐτῆ ἡ οἰσία τῆς φύσεως· δένδρα καὶ ἄνθη, λειμῶνες καὶ ρύκαες, ὄρη καὶ νέφη, πάντα παριστῶσι τὴν μεγαλύτεραν παρέγκλισιν ἐπὶ τινων λίαν ἀνεγνωρισμένων γραμμῶν καὶ ἐρίων. Καὶ ὅ,τι ἀπαντῶμεν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κόσμῳ τῆς φύσεως τῆς ἀψύχου ἐνυπάρχει εὐκρινῶς προσφυές πρὸς πᾶν ζωτικὸν πλάσμα.

Ἡ σφραγὶς τῆς ἀτομικότητος ὄρεται πανταχοῦ, καὶ ὅπου δὲν δυνάμεθα ἕνα βλέπωμεν αὐτὴν, εὐρίσκομεν διηλεκτῶς νέους λόγους ἕνα πιστεύωμεν ὅτι ὑπάρχει τοῦλάχιστον. Ἡ δὲ κατάργησις τῆς ἀτομικότητος ταύτης, ἐστὶ κώλυμα καὶ κατάργησις τοῦ ὑγειεστέρου μεταξὺ

τῶν φυσικῶν δυνάμεων, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἐσεται βεβαίως καταστρεπτικόν.

Ἄπαν δὲ τοῦτο φαίνεται ἀφ' ἑαυτοῦ προφανῶς ἀνεκτὸν, καὶ δύσκολόν ἐστιν ἕνα κατανοῆσθαι τις τίνι τρόπῳ πᾶς ἄνθρωπος νουεχῆς ἀρκούντως ὅπως συλλάβῃ τὴν ἰδέαν ἐνὸς κοινωνικοῦ συστήματος δύνανται νὰ παρατηρήσῃ περὶ ἐαυτοῦ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ καὶ σκεφθῇ περὶ τῆς δυνατότητος τοῦ ποιῆσαι τὴν ἰσότητα θεμελιώδη ἀρχὴν τῆς κοινωνίας. Οὐ μόνον ἡ ἐνεστώσα τάξις τῶν πραγμάτων ὑπάρχει οὕτως ἀπειρῶς ἀπομεμαρυσμένη τῆς ἰσότητος, ἀλλ' ἡ ἀνισότης ἐστὶ ἀριδὴλῳ τῷ τρόπῳ ἀχώριστος ἀπὸ πάσης προόδου, εἴτε ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ, εἴτε ἐν τῇ ἀψύχῳ φύσει. Τὸ δὲ νὰ πειραθῇ τις ὅπως ἀγάγῃ τὸ πᾶν ἐπὶ ἴσου πεδίου, ἐστὶν ἐξανάστασις καθ' ὅλων τῶν ζωτικῶν δυνάμεων τῆς δημιουργίας, ἐνῶ, ὅ,τι ἡδυνάμεθα νὰ πράξωμεν, καὶ ὅτι ὀφείλομεν πράξαι, ἐὰν μέλλωμεν νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας προόδου ἐστὶ συμβαδίζειν μετὰ τοῦ ρεύματος τῶν δυνάμεων τούτων. Δέον νὰ ὑπάρχωσι διαφοραὶ πάσης φύσεως διαφοραὶ ἐξουσίας, διαφοραὶ ὀρέξεως διαφοραὶ κρίσεως, καὶ γενικῶ τῷ τρόπῳ αἱ διαφοραὶ αὗται συντελοῦσιν ἀσυμμέτρως εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ βίου. Καὶ αὐταὶ αἱ ἀνισότητες τῆς περιουσίας συντελοῦσιν εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς κοινωνίας, ὡς αἱ διαφοραὶ τῆς ὠρικιότητος συντελοῦσιν εἰς τὴν ἀπόλαυσιν αὐτῆς. Εἶναι δὲ πτωχὴ καὶ ἀθλίη φιλοσοφία, ἣτις δὲν δύνανται νὰ βλέπῃ τι καλὸν ὀριστικὸν ἐκτὸς εἰς ἴσην τινὰ κατοχὴν καὶ ἐπὶ ἴσου πεδίου βαθμοῦ. Φιλοσοφία γεννηθεῖσα ἐκ στενοῦ καὶ φθονεροῦ πνεύματος, ἐξ ἧς οὐδὲν ἀγαθὸν δύνανται νὰ ἐξαχθῇ. Ἀλλὰ καίτοι ἀναγνωρίζοντες εὐκρινῶς ὅτι ἡ φύσις ἐν παντὶ πράγματι ἐμμένει ἐπὶ τῆς ἀνωμαλίας, ὀφείλομεν νὰ μὴ παραβλέψωμεν ὅτι ἡ ἀνωμαλία ὑπάρχει καθ' ἑαυτὴν περιορισμένη ὑπὸ τοῦ κανόνος. Ὑπάρχει δὲ συνήθως περιορισμένη ἔντισιν ὀρίαις, καὶ ἐὰν, δι' οὐρανὸν ἄφορμην, ἤθελεν ὑπερβῆ τις τὰ ὅρια ταῦτα, παρακολουθεῖ ἡ καταστροφή. Οὐδὲν, παραδείγματος χάριν, δύνανται νὰ ἦ λίαν ἀνωμαλότερον τῆς ἡμετέρας θερμοκρασίας, ἀλλ' οἱ γενικοὶ κανόνες

οὐ καθορίζοντες αὐτήν — τὸ ψῦχος ἐν χειμῶνι καὶ ὁ καύσων ἐν ὄρῳ θέρους — παραλείπονται ἐπὶ τινὰ χρόνον, καὶ δύναται ἐκ τούτου νὰ προκύψῃ, ὡς προκύπτει, ἀνυπολόγιστον κακόν.

Ὁ μέγας κοινωνικός πόθος ὑπάρχει εἰς ὅρος ὅσον θέλει παραγγέλει τὸ μᾶλλον ἐλεύθερον πεδῖον καὶ ὁ πληρέστερος ἐν τῇ ἀτομικότητι. Ὅσῳ τὸ πεδῖον τοῦτο ἔσεται ἐλεύθερον καὶ πλήρες, τοσούτῳ μᾶλλον ἢ ἐξ αὐτῶν προκύπτουσα ποιικιλία ἔσεται μεγάλη ὑπὸ πλείστους σχέσεις, καὶ ἅπασαι αἱ διαφοραὶ ἔσονται ὑγιεῖς, διότι ἔσονται φυσικαὶ κατὰ τὴν καλλιτέραν ἔννοιαν. Ἀλλὰ δύνατον νὰ τεθῶσι νόμοι, ἢ νὰ ἰδρυθῶσιν ἔθιμα, τείνοντα μεγάλως εἰς τὴν κατάρτησιν τῆς ἀτομικότητος ἐν ἅπασαι ταῖς τάξεσι τῆς κοινωνίας, καὶ περιστήσῃ αὐτὰς ἐπὶ ἴσου πεδῖον ἁγνοίας, ἐκπτώσεως καὶ κτηνωδίας ἐπίσης ὀλίγον φυσικοῦ καὶ ἐπίσης ἀναροῦ ὅσῳ δῆποτε οἱ ἰσοπεδοῦνται οἱ μᾶλλον αἰκίαι θὰ ἠδύναντο νὰ ἰδρῶσιν αὐτῶν.

Ἡ φύσις παραγράφει τὴν ἀνισότητά πνυταχοῦ· ἀλλ' εἰς ἡμᾶς ὑπάρχει εὐκόλον, διὰ τῆς ἡμετέρας εὐηθείας καὶ τῆς ἐλλείψεως προσηγορικότητος, ν' ἀναπτύξωμεν καὶ ἐξογκώσωμεν τὰς ἀνισότητας ταύτας μέχρις ἐνὸς σημείου, ὅπερ μόνον μία κοινωνικὴ ταραχὴ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπνορθώσῃ. Ἐπειδὴ δ' ἐκτιμῶμεν τὴν μονιμότητά τῶν πραγμάτων, καὶ ἐπιθυμοῦμεν ν' ἀποφεύγωμεν τὴν κοινωνικὴν ταραχήν, φρόνιμὸν ἔστι νὰ τηρῶμεν ἄγρυπνον ὄμμα ἐφ' ἐκάστου πράγματος τείνοντος νὰ ἐξογκῶν ὑγιεῖς διαφορὰς, μέχρις οὗ κατανήσῃ εἰς σφοδρὰς ἀντιθέσεις. Αἱ μὲν εἰσὶ τὸ ἐλεύθερον πείριον ὑγειοῦς βίου· αἱ δὲ εἰσὶν αἱ διαστροφικαὶ τῆς ἀσθενείας. Ἐν ὑγιεῖ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὁ κανὼν ἔσεται ὅτι αἱ καλλίτεροι ἔσονται οἱ ἰσχυρότεροι καὶ προαχθήσονται καὶ ἄρξουσιν. Οὐδεὶς δ' ἐκ τῶν ὄντων οἰκείων μετὰ τῶν προόδων τοῦ νεωτέρου συλλογισμοῦ ἤθελεν ἀρνηθῆ, ὅτι κατὰ τὴν ἐνεστώσαν στιγμὴν ἔχομεν ἐπιρροὰς ἐπὶ τοῦ ἔργου τῆς φύσεως ὅπως ἐξογκῶμεν τὰς εἰς τὰς κλάσεις προσφευγὲς διαφορὰς.

Ὁ ἄνθρωπος ὅστις πιστεύει ὅτι δύναται νὰ περιαγγέλῃ πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τοῦ

ἰδίου πεδῖου ἔστιν ἄνευ καὶ πολεμεῖ κατὰ πάντων ὅ,τι λαμπρότερον καὶ καλλίτερον ὑπάρχει ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει. Ἀλλ' ὅσῳ ἀνόητον καὶ κακαστρεπτικὸν ὑπάρχει τὸ ν' ἀποπειραθῇ εἰς τοῦτο, ἐπιρροαὶ ἐξ ἐκείνων ἄς ὑπεδείξωμεν διατελοῦσι πράγματι πρὸς πραγμάτων τούτου. ἀπέναντι μεγίστης μερίδος τῆς κοινωνίας. Πᾶσαι αἱ κτηνωδεῖς δυνάμεις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ πολλαὶ ἐκ τῶν τῆς φυσικῆς φύσεως, καὶ πολλαὶ ἐκ τῶν τῆς φυσικῆς φύσεως ἐπίσης ἐκινδύνευσαν ἐκ τῶν κκοβοῦλων τούτων ἐπιρροῶν, κατὰ τῶν ὑποίων πάντες οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι ὀρεῖουσι νὰ κηρύξωσιν ἀκατάπαυστον πόλεμον.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Γ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗΣ

ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΤΑΥΘΑ ΘΕΣΙΣ.

Δ Ι Η Γ Η Μ Α.

Ἐν ὄρῳ θέρους, ἐν ἡμέρῃ Κυριακῇ, κατὰ τὴν ἕκτην ἑσπερινὴν ὥραν. Ὁ καιρὸς ἐπικρατεῖ εὐδιδιώτατος Ἐπὶ τῆς κρηπίδος τοῦ σταθμοῦ τοῦ Ἁγίου Κλαυδίου ἀνυπόμονον πλήθος ἀνεμένει τὸν εἰς Παρισίους διευθυνόμενον συρμόν. Μακρόθεν ἀκούεται θόρυβος, ὁ συρμὸς ἔρχεται! Πάντες ἀνακινοῦνται, ἢ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως! Φίλοι, αἰετοὶ, συγγενεῖς, ἐπιθυμοῦσιν νὰ μὴ ἀπαχωρισθῶσι. Καὶ συνωστίζονται, καὶ προσκαλοῦσιν ἀλλήλους, καὶ κρᾶζουσι. Κλείονται αἱ κίγκλιδες, ὅπου σταματᾷ ὁ συρμὸς. — Ἀνοίγονται, μεγίστη σύγχυσις. Οἱ βραδύνοντες μεταβαίνουσιν ἀπὸ τῆς μιᾶς θυρίδος εἰς τὴν ἄλλην, ζητοῦντες θέσιν. Ἴδου ὅμως καὶ νεῆνις τις, λίαν νεαρὰ, κομψὴ συνεσταλμένη. Εἶναι μόνη. Μίλλει νὰ δοθῇ τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ ἅπασαι αἱ ἄμαξαι πρὸ τῶν ὑποίων ἢ πτωχῆ διήλθεν ὑπῆρχον πλήρεις. Ἀπελπίζεται, ὅτε αἰφνης φωνὴ τις καθησυχάζει αὐτήν:

— Ὑπάρχει ἐνταῦθα θέσις! εἶπεν ἡ φωνή.

Ἡ νεῆνις ἐγείρει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐρυθρεῖ.

Παρατηρεῖ τὸν ἐκβαλόντα τὰς λέξεις ταύτας, καὶ ὅστις διὰ ταχέως καὶ ὑποχρεωτικοῦ κινήματος προσκαλεῖ αὐτήν νὰ ἐπισπεύσῃ. Οὗτος δ' εἶναι θελκτικός τις ἀξιοματικός τοῦ πεζικοῦ. Ἡ καταληφθισμένη θέσις εὐρίσκειται ἀπέναντι αὐτοῦ καὶ μόλις ἠδυνήθη νὰ καταλάβῃ αὐτήν. Ἀκούεται συριγμός· ἀναχωροῦσι . . .

— Εὐχαριστῶ, κύριε . . .

— Οὐδὲν ἄξιον εὐχαριστίας, δεσποινίς· ἀλλὰ λογίζομαι εὐτυχής . . .

Ἐπειτα σιγῇ παρατηροῦσιν ἀλλήλους.

— Ὁ ἀξιοματικός, ἀνθυπολοχαγός, ἀρτίως ἐξελθὼν τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τοῦ Ἁγίου Κύρου, θαυμάζει τὴν χαρίεσσαν καὶ θελκτικὴν μορφήν τῆς νεάνιδος, ἣτις ἔχει τὸ πρόσωπον ὡρῶν, τοὺς χαρακτηριστικὰς κανωνικοὺς καὶ γοργούς, τὴν κίμην ξανθὴν, ἐπίχρυσον, ἀνάσσημα εὐκίνητον καὶ ἄνευ ἰσχύτητος. Ἡ περιβολὴ αὐτῆς ὑπάρχει ἀπλή. Οὐδὲν τὸ ὑπερβαίνον Παρισινὴν ἐν ἑορτῆς ἡμέρῃ.

Λάθρα δ' ἡ ταξειδιώτις ρίπτει τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ἀπέναντι καθήμενον. Οὐδὲν εἶχεν ἀπατηθῆ κατ' ἀρχάς· ἦτο ὡραῖος νεανίας, ἔχων τὴν φυσικογενεῖαν ἀναικτὴν καὶ ἐλευθέρην, τὸν δὲ ξανθὸν μύστακα ἐπιμελῶς ἀνεστραμμένον εἰς τὰ ἄκρα.

Ἐπειδὴ δ' αἰσθάνεται ἐκυτὴν καταλαμβανμένην ὑπὸ ταραχῆς, ἡ νεῆνις ἀνοίγει μικρὸν τι σακκίδιον, λαμβάνει βιβλίον τι καὶ ἔρχεται ν' ἀναγινώσκῃ . . . ἡ μᾶλλον πειρᾶται ν' ἀναγνώσῃ . . . Πράγματι δὲ αὐτὴ λησμονεῖ νὰ σπρέψῃ τὴν σελίδα. Ὁ ἀνθυπολοχαγός δὲν παρατηρεῖ τοῦτο· ἀλλὰ γέρων τις κύριος ὅστις, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, παρεκκλιθεὶς διὰ τῶν ἑσβαλμῶν τὴν μακρὰν αὐτὴν σκηνὴν, παρετήρησε καλῶς τούτο καὶ ἐμειδίασεν ἠδέως.

Ὁ ἀξιοματικός φαίνεται σκεπτικός παρετήρησεν ἐπισταμένως τὴν γείτονα αὐτοῦ, ἐνῶ αὐτὴ ἐφαίνετο βεβουλημένη καὶ διατελοῦσα αἰνεῖ ἐν αἰγματοσίῃ.

Ὁ συρμὸς ἔστη ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ Ἁγίου Λαζάρου· ἀφίχθησαν! Ἦλθεν ἡ στιγμὴ τοῦ ἀπαχωρισμοῦ . . . Ὁ ἀνθυπολοχαγός ἐγείρεται, φαίνεται διστακτικὸν πρὸς στιγμὴν, ἔπειτα προσκα-

γορεῖ εὐσεβᾶστος καὶ καταβαίνει πρῶτος. Ἡ συνταξειδιώτις αὐτοῦ παρατηρεῖ αὐτὸν ἀπομακρυνόμενον. Καταλαμβάνεται ὑπὸ θλίψεως χωρὶς νὰ αἰσθάνηται τὸ αἴτιον· καὶ ἰδοὺ αὐτὴ διερχομένη σύννευ τὴν εὐρεῖαν αἰθούσαν τῶν Ἀπολωλότων Βημάτων.

Πάραυτα ἔσταται, εἰς τις ὠμίλησε πρὸς αὐτήν.

— Δεσποινίς . . .

Ὁ ἀνθυπολοχαγός, ἔσταται πρὸ αὐτῆς ἀσκεπῆς τὴν κεφαλὴν, ὑποκλινόμενος.

— Ὡ κύριε, ἄφετέ με, ἀπαντᾷ τετραγμένην.

— Μηδὲν φοβήθητε καὶ ἐπιτρέψατέ μοι ὅπως εἶπω πρὸς ὑμᾶς διὰ τί τολμῶ ν' ἀποτείνω τὸν λόγον ἐνταῦθα. Ὀνομάζομαι. Ἰάκωβος Δεσσῶ, ἡ δὲ θέσις μου! ὡς βλέπετε, προσέθηκεν ὁ νεαρός ἀξιοματικός ρίπτων ἐν βλέμμα πρὸς τὴν ὀλοκαιουοργῆ ἐνδυμασίαν αὐτοῦ, οὐδὲν ὑπάρχει εὐκρινής. Ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἴδου αἱ κατ' ἐμὲ πληροφοροῖαι. Κατ' ἀρχὰς ἠθέλησα νὰ παρακολουθήσω ὑμᾶς, δεσποινίς, ὅπως μάθω ὅποια ἦσθε.

— Κύριε!

— Μετεμελήθη. Μὰ ἐφάνη ἀρμοδιώτερον νὰ πράξω ὡς ἔπραξα. Ἀρκεῖ νὰ εἶπω πρὸς ὑμᾶς ὅτι αἱ προθέσεις μου ὑπάρχουσιν τριαῦται, ὥστε τῇ ἀληθείᾳ τὸ διάβημά μου, ὅσῳ ἀποτομον καὶ ἀν ἐφάνη πρὸς ὑμᾶς κατ' ἀρχάς, οὐδὲν ἔχει τὸ δύναμενον νὰ προσβάλλῃ ὑμᾶς.

Πρὸς στιγμὴν ἐπῆλθε σιγῇ. Ἡ πρὸς ἡν ἀπυθύνοντο αἱ λόγοι οὗτοι περιεστᾶλη, ἐπειρᾶτο νὰ ἐμιλήσῃ, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ τοῦτο.

Ἡ φωνὴ εἶχεν ἐκλείψει ἐπ' αὐτῆς. Ἐπὶ τέλους κατέβαλε τὴν ἑαυτῆς συγκίνησιν:

— Παρησία ἐπὶ παρησίας, κύριε. Καλοῦμαι Ἀδελφὴν Λεβλάν, καὶ εἰμὶ ἀπλῶς διδάσκαλος παρὰ τῇ κομῆσῃ Β . . . Πτωχὴ ὡς ὑμεῖς καὶ μὴ προσδοκῶσα κρείττονα τύχην.

— Εὐχαριστῶ, δεσποινίς, εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην ἣν μοι παρέχετε. Ἦδη δὲ ὅτε ἔχω τὴν βεβαιότητά τοῦ ἐπναβλέπειν, ὅτε γινώσκω ὅ,τι ἐπεθύμουν νὰ γινώσκω ἀπὸ καρ-

δίαις, δὲν μοὶ ὑπολείπεται πλέον εἰμὴ ν' ἀποχωρήσω. Τὸ νὰ κωλύω δ' ὕμῃς εἰς τοιοῦτον μέρος, ἤθελεν εἶσθαι κκκόν.

Προσηγόρευσεν ἐκ νέου, καὶ ἀπεχώρησε.

Οἱ νέοι ἐπανέειδον ἀλλήλους. Ὁ Ἰάκωβος ἦτο εἴκοσι καὶ δύο ἔτων, ἡ δ' Ἀδελίνη δεκαοκταέτης. Ἠράσθησαν ἀλλήλων καὶ ἔσχον τὴν δύσκαμιν νὰ ἐγκατερέθωσιν εἰς τὴν παρέλκυσιν τοῦ ἀενάως ἀυξάνοντος τούτου πλάθους.

— Θέλετε γένει συζυγῆς μου, ἔλεγεν ὁ Ἰάκωβος.

— Ἀγαπήτῃ φίλε, ἡ ὑμετέρα γυνὴ ἄνευ προικῆς! Βλέπετε ὅτι τοῦτο καθίσταται ἀδύνατον.

— Ἐὰν θελήσῃτε ν' ἀναμείνητε, τὸ κώλυμα τοῦτο δὲν θέλει εἶσθαι πλέον μίαν... προσεχῆς κληρονομία ἔσως... Ὡ! δέον νὰ ἰκανοποιηθῇ νὰ θυσιασθῇ ἡ ὑμετέρα φιλοτιμία εἰς τὸν ἔρωτα ὑμῶν. Πέπειθα ἐπὶ τοῦτο.

Ἡ Ἀδελίνη συγκατετέθη εἰς πάντα. Συνεφώνησαν δὲ ὅπως αὕτη ἀναμείνη, ἵνα αὕτη ὀφείλῃ αὐτῇ ἔνα πλούτον, ὅπως τῇ ὀφείλῃ μίαν εὐτυχίαν.

Πρασκευάζοντο τότε διὰ τὴν κατὰ τῆς Τύνητος ἐκστρατείαν. Ὁ δὲ Ἰάκωβος Δεσσῶ, οὗ ἡ οἰκογένεια εἶχε σπουδαίας σχέσεις ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν, ἐπέτυχεν ἵνα τὸ πρῶτον ἦδῃ δοκιμάσῃ καὶ αὐτὸς τὴν τύχην τῶν ὅπλων ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ ταύτῃ. Ἀνεχώρησε πλήρης πεποιθήσεως, συγκομιζὼν τὰς ὑποσχέσεις τῆς ἐαυτοῦ ὥρας μνηστῆς.

Μετὰ τινὰς μῆνας βραδύτερον, ἐπίσημον τηλεγράμμα ἐξέθετε τὰ περὶ συμπλοκῆς τινος ἐν ἧ' ἐν ἀπόστασμα τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ ἔδειξε μεγάλην ἀνδρείαν. Τὸ δ' ἐν λόγῳ τηλεγράμμα ἀνέφερεν ἐπίσης τὰ ὄνυμα τῶν ἀξιωματικῶν τῶν φονευθέντων ἢ τραυματισθέντων, μετὰ δὲ τῶν τελευταίων συγκαταριθμεῖτο καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰακώβου Δεσσῶ.

Ἡ Ἀδελίνη ἀνέγνω αὖθις τοῦτο ἐν ἐφημερίδι πινί, καὶ διελογίσθη ἵνα μεταβῇ εἰς Τύνητα. Κατατραχομένη ὑπὸ θανάσιμου ἀνησυχίας καὶ οὐδὲν λαμβάνουσα ὑπ' ὄψει τὰς δυσχερείας

ἃς ἐμελλε ν' ἀπαντήσῃ ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἐαυτῆς σχεδίου, ἐμελλε νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὸ, ὅτε ἔλχθεν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ Ἰακώβου. Ἡ κατὰστασις αὐτοῦ οὐδὲν εἶχε τὸ ἀνησυχαστικὸν λαθῶν δ' ἄδειαν ἀπουσίας ἐπὶ ἀναρρώσει, δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ ἐπανέλθῃ.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ νεοῦ ἀξιωματικοῦ κατόκει εἰς Ἐστάμπας, ὅπου αὐτὸς μετηνέχθη. Ἐἶχε ψευστῇ, τὸ τ' αὖμα ἦτο θανατηφόρον.

Αἱ ἐφημερίδες μετέδωκαν ἐπίσης εἰς τὴν Ἀδελίνην, ἀρκούντως ἀρίστως ὅμως τῇ φορῇ ταύτῃ πληροφορίας τινάς. Οὐχ' ἦττον, ἔμαθεν ἐξ αὐτῶν ὅτι ὁ Ἰάκωβος εὗρσκατο εἰς Ἐστάμπας. Ἀπεφάσιεν ὅθεν νὰ μεταβῇ ἐκεῖσε ἀμέσως. Ἀλλ' ἐκεῖ ἔμαθεν ὅτι ὁ Ἰάκωβος ἀπέθνησκε, καὶ ἡ δυστυχῆς δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ αὐτόν.

Εἰς αὐτὴν τὸ πᾶν ἐμελλε νὰ ἐκλείψῃ.

Ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς αὐτῆς ἐσβέννυτο ἐν τῇ νυκτὶ τῆς αἰωνιότητος.

Εἰς τὸ ὄνειρον αὐτῆς ἐνεφανίζετο ὁ Ἰάκωβος ὡς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πρώτης συναντήσεως αὐτῶν, προσκαλῶν αὐτὴν προφορικῶς τε καὶ διὰ χειρονομιῶν, καὶ ἡ ἐξέγερσις ὑπῆρχεν ὀδυνηρά.

Παρήλατο μίαν ἐβδομάδα, ἔπειτα περίλυπον πλῆθος πρόεπιμπε τὸν νεκρὸν ἀνθυπολοχαγὸν εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῆς Ἀκροπόλεως. Μακρόθεν δὲ γυνὴ τις μελανομονοῦσα παρετήρησε διερχομένην τὴν κηδείαν. Ἀφοῦ δ' ἐπερατώθησαν τὰ πάντα, ὅτε αἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι τοῦ Ἰακώβου ἔρριψαν ὀλίγην γῆν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ, ἡ γυνὴ ἐκείνη ἐπλησίασεν εἰς τὸν τάφον, ἔθηκεν ἐπὶ τῶν ἐαυτῆς χιλιῶν μικρὰν τινα φαλίαν, ἐγονυπέτησε καὶ κατέπεσε πάραυτα ἄπνους, προφέρουσα λέξεις τινάς, ἃς κατ' ἀρχαίαι παρεστηκότας δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐννοήσῃσι.

— Ἰ π ἄ ρ χ ε ἰ ν τ κ ὅ θ α θ ἔ σ ι ς' εἶπεν αὕτη.

Αὗται ὑπῆρξαν καὶ τελευταῖαι λέξεις τῆς Ἀδελίνης.

Ἀνεῦρον δ' ἐπὶ τῆς νεκρῆς ἐπιστολὴν ἐσπραγμένην καὶ ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν δήμαρχον τῶν Ἐσταμπῶν, ἐν ᾗ περιείχετο ὀλίγον τι

χρηματικὸν ποσὸν καὶ ἀκριβεῖς παραγγελίας. Ἀναγνούς ὁ δήμαρχος ἐμάντευσε τὴν ἀλήθειαν καὶ, ἐξ ἐνοστικτοῦ ὑπεκλίνατο. . .

Τῇ ἐπαύριον, συνωδῶς πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀγνώστου, ὁ νεκρὸς αὐτῆς ἐτάφη παρὰ τῷ οἰκονομικῷ τάφῳ ἐν ᾧ ἀνεπαύετο ὁ Ἰάκωβος Δεσσῶ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΜΕΤΑΣΥ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΣ ΚΑΛΩΣ

Συνέχ. Ἰδε Τεύχος Θ'.

Κατὰ τὰς ἐπανειλημμένας ἐρεῦνας τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, καὶ ἰδία τοῦ τελευταίου, τὸ μέγιστον βάθος τοῦ Ἀτλαντικοῦ μεταξύ Ἰρλανδίας καὶ νέας γῆς δὲν υπερβαίνει τὰ 4,400 μέτρα. Ὁ πυθμὴν τοῦ Ὀκεανοῦ κατέρχεται κανονικῶς ἐφόσον ἀπομακρύνεται τις τῇ Ἰρλανδίας, ἀλλ' εἰς ἀπόστασιν 200 λευγ. ταύτης ἡ κάθοδος αὕτη καθίσταται ἀπότομος, ὁ δὲ βυθὸς ἀριθμεῖ περὶ τὰ τρισχίλια μέτρα. Ἐντεῦθεν μέχρις 100 λευγῶν ἀπὸ τῆς Νέας Γῆς τὸ βάθος ποικίλλει μετὰ 3,000 μέχρι 4,000 μέτρων, ἐνιαχοῦ ἀνέρχεται μέχρι 4,400, ἀπὸ δὲ τῆς ἀποστάσεως ταύτης μέχρι Νέας Γῆς ἡ ἀνοδος ἀρχεται κανονικῇ.

Μετὰ τὰς μελέτας ταύτας κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1857 ἐσχηματίσθη ἐταιρία πρὸς κατασκευὴν καὶ ἐκμετάλλωσιν τοῦ ὑπερωκεανείου τηλεγράφου ἔχουσα κεφάλαιον 8,750,000 φράγκων, διηρημένον εἰς 3,500 μετοχὰς ἐκ 2,500 φράγκων ἐκάστην. Ὁ κ. Γιέλ ἐνεργάη διὰ 880 μετοχὰς, τοῦτέστι διὰ 2,200,000 φράγκα. Ἀξιοσημείωτον ὅτι ἡ ἐπιχειρήσις αὕτη ἔτυχε μείζονος ὑποστηρίξεως παρὰ τῷ κοινῷ καὶ τῇ κυβερνήσει τῆς Ἀγ-

γλίας ἢ ἐν Ἀμερικῇ. Τῷ ὄντι ἡ Ἀγγλία ἀνέλαβε νὰ προμηθεύσῃ τὰ ἀναγκαίοντα εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ τηλεγράφου πλοῖα, ἡ γυῶτο δὲ τοῖς μετόχοις τόκον 4 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Τούναντιον οἱ κεφαλαιοῦχοι τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐδίσταζον νὰ μετάσχωσι τῆς ἐπιχειρήσεως. Οὕτω τῆς συνελεύσεως τῆς Βασιγκτῶνος προβαλοῦσης νομοσχέδιον, καθ' ὃ ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνησις παρεῖχε τοῖς μετόχοις τὰ αὐτὰ καὶ ἡ ἀγγλικὴ ὠφελήματα, τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀπερίφθη παμφηρεῖ, μόλις δ' ἐπεψηφίσθη τὸ ἐπόμενον ἔτος διὰ πλειοψηφίας μιᾶς μόνον ψήφου.

Οὕτως ἐξομαλισθεισῶν τῶν οἰκονομικῶν δυσχερειῶν οἱ διευθύνοντες τὴν ἐπιχείρησιν ἤρξαντο τοῦ ἔργου. Τῆς μετὰ Ἰρλανδίας καὶ Νέας Γῆς γραμμῆς γενομένης ἀποδεκτῆς, ὑπελείπετο ἡδὴ νὰ καθορισθῶσι τὰ σημεῖα τῆς ἀφετηρίας ἐφ' ἐκάστης τῶν ἀκτῶν τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Ἀπερασίσθη ὅπως, ἡ γραμμὴ ἀναχωροῦσα ἀπὸ τῆς Βαλλεντίας ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἀκρας τῆς Ἰρλανδίας, καταλήξῃ εἰς Ἀγ. Ἰωάννην τῆς Νέας Γῆς. Τὸ μετὰ τῶν δύο τούτων ἀκρων διάστημα μετρούμενον κατὰ γραμμὴν εὐθεῖαν ἔστι 3,100 χιλιομ. ἦτοι 775 λευγῶν. Ἐν τούτοις ἀπερασίσθη ὅπως τὸ μήκος τοῦ κατασκευασθησομένου κάλω ἦ 4,100 χ. μ. ἵνα ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἐνδοχομένας παρεκτροπὰς καὶ τὰς ἐν τῷ πυθμῆνι τοῦ Ὀκεανοῦ ὡς ἐκ τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ἐδάφους ἀπαραιτήτους ἐλιγμούς.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ κάλω ἤρξατο κατὰ Φεβρουάριον ἐν δυσὶν ἀγγλικῶν ἐργοστασίοις, ἐπερατώθη δὲ κατὰ Ἰούλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὡς εἴρηται, τῷ κάλω τούτῳ δὲν ἐδόθη οὐδ' ὁ φοβερὸς ὄγκος, οὐδ' ἡ στερεότης ἣν παρέσχε τῷ μετὰ Ἰαγγλίας καὶ Γαλλίας ἡ Ἀγγλίας καὶ Ὀλλανδίας. Ὁ ἡλεκτραγωγὸς ἀπετελεῖτο ἐξ 7 συρμάτων, ἐκάστου ἔχοντος

διάμετρον 00007 μ. συνεστραμμένων δὲ οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζωσιν ἐν καὶ μόνον μεταλλικὸν σύρμα ἔχον διάμετρον 0,0019 μ. καὶ ζυγίζον 26 γ. κατὰ γ.

Ἡ διὰ γ ο υ τ α π ἔ ρ κ α ς περικάλυψις αὐτοῦ ἐγένετο μετὰ τῆς μεγίστης ἐπιμελείας, ἐπειδὴ πᾶσα παραμελουμένη ρωγμὴ θὰ ἠδύνατο μετὰ τὴν κατάθεσιν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν διείσδυσιν τοῦ ὕδατος καὶ ἐπομένως τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Τὸ μεταλλικὸν σύρμα κεκαλυμμένον οὕτως ὑπὸ τριῶν στρωμάτων γ ο υ τ α π ἔ ρ κ α ς εἶχε διάμετρον 0,009 μ. τὸ δὲ βᾶρος αὐτοῦ ἦν 84 γ. γραμμα κατὰ γ. μέτρον.

Τὸ οὕτω παρασκευασθὲν ἐσωτερικὸν μέρος τοῦ κάλω ὑπέβαλλον εἰς συνεχεῖς δοκιμὰς ὅπως βεβαιωθῶσι περὶ τοῦ ἀ γ ω γ ο ὕ αὐτοῦ καὶ τῆς ἀ π ο μ ο ν ὴ σ ε ω ς. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐδοκίμαζον διαβιβάζοντες διὰ τοῦ σύρματος ρεῦμα ἠλεκτρισμοῦ ἀσθενὲς ἐκπεμπόμενον ἐξ ἑνὸς μόνου στοιχείου, τὴν δ' ἀπομονωτικὴν δυνάμιν τοῦ ἐκ γουταπέρκας περιβλήματος ἐξήλεγχον τιθέντες αὐτὸ εἰς συγκοινωνίαν διὰ τοῦ πολλαπλασιαστοῦ σύρματος εὐαισθήτου γαλβανομέτρου (1) μεθ' ἑνὸς τῶν πόλων ἰσχυρᾶς ἠλεκτρικῆς συστοι-

(1) Τὸ γαλβανόμετρον στηρίζεται ἐπὶ τῆς ιδιότητος τῶν ἠλεκτρικῶν ρευμάτων τοῦ ἐνεργεῖν ἐπὶ τῆς μαγνητικῆς βελόνης, ὡς ἐπὶ παντὸς κινητοῦ μαγνήτου, καὶ μετατοπίζει αὐτὴν καθ' ὠρισμένην διεύθυνσιν. Κατὰ τὸν νόμον τοῦ Ἀμπέρ, ἡ διεύθυνσις αὐτῆ ἐστὶ κάθετος ἐπὶ τῆς διεύθυνσεως τοῦ ρεύματος, ὃ δὲ νότιος αὐτῆς πόλος κεῖται πρὸς τὰ ἀριστερὰ αὐτοῦ. Ὁ Σδείγγερ ἠύξησε τὴν ἐπὶ τῆς βελόνης ἐνεργειαν τοῦ ρεύματος πολλαπλασιάζων περὶ αὐτὴν τὰ ὑπὸ τοῦ ρεύματος διερχόμενα μέρη τοῦ σύρματος, ὥστε ἕκαστον τούτων νὰ ἐνεργῇ ὅπως παρεκτραπῆ ἢ βελὸν κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν. Ἀκολούθως ὁ Νοβίλ ἠδυνήθη νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν ἐπὶ τῆς μαγνητικῆς βελόνης

χίας, ἧς ὁ ἕτερος συνεκοινώνει μετὰ τῆς γῆς.

Ἀκολουθῶς ἤρχετο ἡ κατασκευὴ τοῦ ἐπιπλισμοῦ. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐγένετο κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Κατὰ τὴν περιφέρειαν μεγάλης κυκλοτεροῦς τραπέζης ἐτίθεντο ἀριθμοὶ τις πηνίων, φερόντων περιελιγμένα εἰλήματα σιδηρῶν συρμάτων διαμέτρου 0,0019. ἕκαστου εἰλήματος ἀποτελουμένου ἐξ 7 συρμάτων ἐχόντων διάμετρον 0,0007 μ. Τὸ κεντρικὸν μέρος τοῦ κάλω διερχόμενον διὰ τινος ὀπῆς ἐν τῷ μέσῳ τῆς τραπέζης καὶ στρεφόμενον περὶ ἑαυτὸ παρέσυρε βαθμηδὸν ἐν τῇ κινήσει του ταύτη τὰ περὶ τὰ πηνία σύρματα, ἅτινα περιεπλησόμενα περὶ τὸν κεντρικὸν τοῦτον πυρῆνα ἀπετέλουν τὸν ἐπιπλισμόν. Τὸ μῆκος τῶν τε χαλκῶν καὶ σιδηρῶν τούτων συρμάτων ἦν τοσοῦτον, ὥστε θὰ ἤρχοντο νὰ περιβάλωσι τρεῖς καὶ ἐνδεκάκις τὴν γῆν.

(Ἀκολουθεῖ).

διευθυντήριον ἐνεργειαν τῆς γῆς χρώμενος τῷ λεγομένῳ ἀ σ τ α τ ι κ ῶ σ υ σ τ ῆ μ α τ ι, ἀποτελουμένῳ ἐκ δύο μαγνητικῶν βελόνων ἐξηρησμένων ἀπὸ νήματος καὶ ἐχουσῶν ἀντεστραμμένους τοὺς πόλους. Τὸ γαλβανόμετρον, χρησιμεύον ὅπως δεικνύη τὴν ὑπαρξίν, τὴν φοράν καὶ ἔντασιν ἠλεκτρικοῦ τινος ρεύματος, συγκοιταί κυρίως ἐξ ἑνὸς ταιούτου ἀστατικοῦ συστήματος, περιβαλλομένου καταλλήλως δι' ὄσων οἷόν τε πλειόνων σπειρῶν σύρματος, δι' οὗ διέρχεται τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα. Ἡ ἐλαχίστη διάβασις τοῦ ρεύματος τούτου ἀρκεῖ νὰ μετατοπίσῃ τὰς μαγνητικὰς βελόνας, τοῦθ' ὅπερ καθίστησιν αἰσθητὴν τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ, πρὸς δὲ τὴν ἔντασιν καὶ φοράν.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ

ΠΡΟ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ ΤΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΤΙΠΗΛΑ(*)

Α'.

... Ὡς ἡλιος ἀνέτειλας ἀκτίνας παντοῦ σπειρῶν . . .
καὶ διελθὼν τὸν οὐρανὸν τοῦ βίου σου . . νῦν δύνεις . . .
Πλὴν δύνων μᾶς παρίστασαι ἐν χρώμασι μυρτίοις . . .
καὶ ἔχεις ἤδη ἄρωμα πλειότερον καὶ μῦρον . . .

Β'.

Κοιμᾶσαι !! Ἄλλ' ὁ ὕπνος σου, ἡ νεκρικὴ σιγή σου,
ροῦν καὶ καρδίαν καὶ ψυχὴν ἀπάντων κυριεύει·
Τὸ κεκλεισμένον στόμα σου ἀκόμη συμβουλεύει
κι' ἀναγινώσκομεν πολλά . . . πολλά ἐν τῇ μορφῇ σου . .

Κοιμᾶσαι !! . . Ποῖον ὄνειρον ! ὅποια ὄπτασια !
Τίς νὰ πιστεύῃ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὡς τελευταίαν ;
Ἄλλ' ὄχι ! Νῦν εἰσέρχου εἰς ἄλλην ζωὴν νέαν,
καὶ εἶναι αὐτὴ ἡ στιγμή ἀρχὴ τῆ ἀληθείας . . .

Τοῦτο ὁ βλέπων Σὲ νεκρὸν εὐκόλως τὸ μαρτεύει.
Τὸ μειδιῶν σου πρόσωπον ἀρκεῖ νὰ ἀτενίσῃ . . .
καὶ ὑπαρξίν τοῦ μέλλοντος εὐθὺς θ' ἀναγνωρίσῃ,
ὅποταν ἰδῇ ποία χαρὰ ἠδέως σὲ θωπεύει

Γεννηθέντος ἐν Κερκλληνίᾳ τῷ 1772 καὶ ἀποθανόντος ἐν Τα-
ταούλοις τῷ 1887.

Ἐν τούτοις . . . τὸ ταξείδιον αὐτό, . . . ὁ χωρισμός σου
ὄσφ κ' ἂν ἦν προσωρινά, τὰ σπλάγχνα μας πληρώ-
[ρουν]

ἐνώπιόν μας τὸ παρὸν καὶ μόνον ἐξαπλώνουν
καὶ διὰ τοῦτο κλαίμεν, ὦ πάτερ μας, ἐμπρός σου . . .

Διὰ τὸν λόγον τὸν αὐτὸν σὲ κλαίουσι τόσο ἄλλοι
γέροντες, πλούσιοι, πτωχοί, νεότης, ὄρφανὰ
ὧν ἦσο ὁ παρήγορος ἀστὴρ, ἔλπις γλυκεία . . .
ὁ πρακτικὸς διδάσκαλος, ἡ πατρικὴ ἀγκάλη . . .

Ἄσα ἐγνώρισας ἐσὺ, γνωρίζουσι ὄλιγοι,
καὶ ὅσα ἐμελέτησας, ἐξήτασας καὶ εἶδες
Σ' ἐγέννησαν σ' ἠγάπησαν δύο κλεινὰ πατρίδες,
ὡς τ' ὄνομα ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΤΙΠΗΠΑΣ εἰς ἓν σμίγει . . .

Κεφαλληνία ἀφ' ἐνδὸς, Τατάουλα ἀφ' ἐτέρου,
μητέρες ὑπερήφανοι ὑπάρξεως σπαρτίας
Χύνουσι δάκρυα θερμὰ μετὰ πολλῆς πικρίας
στερούμεναι ἀμφότεραι νιοῦ τοῦ πρεσβυτέρου. . . .

Δύο αἰῶνας ἤνωσεν ὁ ἰδικός σου βίος
καὶ δύο τόπους . . . πλὴν διπλοῦς κ' ἰδίος σου ἐγράφῃ
Τὸ χῶμα κ' αἱ καρδίαι μας εἰσὶν οἱ δύο τάφοι
μεθ' ὧν μενεῖς ἀχώριστος, ὦ πάτερ, αἰωνίως . . .

Γ'.

Συγγνώμην ἀσυνάρτητα καὶ ἄτεχρα ἂν εἶπα . . .
τοῦ ποιητοῦ Παράσχου μας χάριν τινὰ ἂν εἶχον
πιστεύω νὰ ἐστὼ λίγα τὸν ἄτεχνόν μου στίχον . . .
Ἄλλὰ . . . φανοῦ ἐπιεικῆς ὦ Σεβαστὲ ΑΝΤΙΠΗΠΑ . . .

Ἐν Ταταούλοις 29 Ἰουλίου 1887.

Κ. Ν. ΜΑΡΚΟΠΟΥΔΟΣ ἐκ Κεφαλληνίας.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η ΠΕΘΑΜΜΕΝΗ

Χλωμὴ φρυεύσατε Ἴγῆ
στὸν τάφο μου πλησίον
Νὰ ριζωθῇ στὰ στήθη μου
στὸ χῶμα μου τὸ κρῦον.

Νὰ παίρνουνε τὰ γύλλα της
πρὶν πέσουνε τὰ χιόνια
Καὶ νὰ κελᾷ τὸ δάκρυ της
σ' ἂν ἔρθουν χελιδόνια.

Νὰ θλιβῆται παντοινὰ
καὶ νὰ περθῇ μαζὴ μου
Ὅτι ὑπήρξε στεναγμὸς
καὶ πόνος ἡ ζωὴ μου.

Ἴσως πουλὶ διαβατικὸ
περᾶσω μετὰ χρόνους
Καὶ κελαδήσω θλιβερά
εἰς τῆς Ἴγῆς τοὺς κλώνους.

Μετὰ τὰ λόγια τὰ πικρὰ
καὶ τὰ παράπονά της
Βαρὺς ἐκίνησε σπασμὸς
τὰ μάθρα βλέφαρά της.

Ἐγειν' ἡ δὴ της χλωμῆ
σ' ἂν τοῦ Μαρτιοῦ Σελήνη
Σ' ἂν φθινοπώρον λούλουδο
ποῦ τὴν ζωὴ ἀφίνει.

Καὶ τὸ κορμὶ τὸ λιγερὸ
καὶ τὸ ροδοπλασμένον
Ἐλήγησε σὰν καλάμι
κ' ἔπεσε νεκρομένο.

Ἡ ἐπιστήμη ἡ σεμνὴ
καὶ ἡ καλοθρεμμένη
Ἀφοῦ τὴν ἐβασάνισε
τὴν εἶπε πεθαμμένη.

Τὸ ὑστερὸν τῆς ἐβαλεν
μπαμπάκι εἰς τὸ στόμα
Καὶ τὴν ἀγκάλιασε σφιχτὰ
τῆς μαύρης γῆς τὸ χῶμα.

Μὰ τ' ἀηδόνια τὴν ἀγῆ
ἀπὸ Ἴγῆ θλιμμένη
Ἐξύπνησαν τοὺς ζῶντα τοὺς
καὶ τὴν ἀποθαμμένη.

Πέραν Ἰούλιος 1887.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΠΕΛΩΝΗΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΕΝ Τῷ ΘΕΑΤΡῷ ΒΕΡΔΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΘΙΑΣΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΣ ΥΠΟ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΑΛΕΞΙΑΔΟΥ.

Παραστάσεις συνδρομῆς 24.

Πρὸς τὸ φιλόμουσον δημόσιον Κωνσταντι-
νουπόλεως.

Γηθόσουσι χαίρετίζομεν καὶ αὖθις τὸ φιλόμου-
σον δημόσιον Κωνσταντινουπόλεως καὶ μετὰ θάρ-
ρους προβαίνομεν εἰς τὴν ἑναρξίν τῶν παραστά-
σεων.

Ἐπειδόμενοι εἰς τὴν γενναίαν ὑποστήριξιν,
ἧς ἀείποτε ἐτύχομεν παρὰ τῷ φιλομούσῳ δη-
μοσίῳ, συνωδᾷ ταῖς περιστάσεσι δημοσιεύομεν
τὸν ἔλεγχον τοῦ ἀπαρτιζόντος ἐφέτος τὸν θάλασον
προσωπικοῦ καὶ τὸ δραματολόγηρον, ἐξ οὗ θὰ
παραθέσωμεν κατ' ἐκλογὴν τὴν πνευματικὴν
τροφὴν ἣν παρεσκευάζομεν.

Με τὴν ἐλπίδα τῆς προθύμου καὶ γενναίας ἀρωγῆς τῶν θιασωτῶν τῆν Ἑλληνικῆς σκηνῆς θὰ ἀγωνισθῶμεν καὶ ἐφέτος ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν καλὸν ἀγῶνα, οὗ ἐπαθλοῖ προσδοκῶμεν τὴν ἠθικὴν μᾶλλον ἀμοιβήν, ἢν ὀρεῖται νὰ ἀποδέχεται ἡ καλλιτεχνία.

Συναρῶντες ἔχοντες εἰς εὐδῶσιν τῆς θεατρικῆς ἡμῶν πορείας, ἀρ' ἐνὸς μὲν τὴν εὐγενῆ προθυμίαν τῆς σεβαστῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως πρὸς ἣν ἐκρηγνόμεν δημοσίᾳ τὰς θερμὰς ἡμῶν εὐχαριστίας, ἀρ' ἐτέρου δὲ, τὰ γενναίως φρονῶν αἰσθημάτων τοῦ φιλομούσου κοινού, ριπτόμεθα ἄσμενοι καὶ εὐσταχεῖς εἰς τὸν ἀγῶνα, εὐελπίζομενοι ὅτι θὰ ἐξέλθωμεν τῆς παλαιστρῆς νικηταί.

Χαιρετίζομεν πάντας ἀνεξαιρέτως ἐν σεβασμῶ.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

Κυρίαί

Ἑλένη Χέλμη. — Αἰκατερίνη Βερώνη. — Ἀριάδνη Τασσόγλου. — Ἑλένη Χριστοφορίδου. — Σμαράγδα Βερώνη. — Κωνσταντία Τριανταφύλλου.

Κύριοι

Δημοσθένης Ἀλεξιάδης. — Γεώργιος Νικηφόρος. — Ἀντώνιος Τασσόγλου. — Γεώργιος Τσίντος. — Θεοδόσιος Πατλαῆς. — Περικλῆς Χριστοφορίδης. — Δημ. Βερώνης. — Ἡρακλῆς Χαλκιδόπουλος. — Κωνστ. Βεντούρας. — Ἀνδρέας Μαρκεζίνης. — Νικόλαος Κοκκόλης. — Γεώρ. Μαρκοῦζος. — Σπυρίδων Κάππας. — Κωνσταντῖνος Χέλμης. — Ἀπόστολος Βήλας.

Εἰς ὑποβολεύς. — Εἰς φροντιστῆς. — Εἰς σκευοφύλαξ. — Εἰς ἱματιοφύλαξ. — Δύο γραφεῖς.

ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ

Νέα ἔργα πρώτην φορὰν διδασθησόμενα ἀπὸ τῆς ἐνταῦθα σκηνῆς.

Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος (Σύνη). — Φρανσιλλίδον (Δουμᾶ). — Τὰ χρέματα (Λύττωνος). — Οἱ Ἰππῶται τῆς Ὀμίχλης (Δ' Ἐννερού). — Κοινωνικά ἀπόκρυφα (Σκαλδούνη). — Ὁ Ἐπίσκοπος Ὁ Ἄγνωστος (Βέττυ). — Δεσμὴς Ἰων. — Παρισ-

νὸν Μυθιστόρημα (Φεγγέ). — Ὁ Πολωνὸς Ἰουδαῖος Ὁ Πλοίαρχος Παῦλος (Δουμᾶ). — Ἡ Ἰ Μνηστῆρες τῆς Πηνελόπης (Π Ζάνου). — Ἡ Παράφρων τῆς Τουλῶν. — Δακνὴλ Μανὴν (ἐκ τοῦ γαλλικοῦ). — Ὁ Σωκράτης (ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).

Κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν γνωστῶν.

Οἱ Ἄθλιοι. — Οἱ Λησταί. — Αἱ δύο Ὁρραναί. — Ἀρῆμα ἐν οἰκογενεῖ. — Διόσκωμος Δίκη. — Γουλιέλμος ὁ ἀχθοφόρος. — Δύο Δήμεῖαι. — Ἡ Κυθαρωδός. — Ὁ λιθοδόμος. — Ἰωσήφ ὁ ἀκτοφύλαξ. — Ἀδελφὸς καὶ ἀδελφή. — Ὁ Ρακοσυλλέκτης. — Ὁ Ἀλλεκόης τῆς θαλαμείας. — Ἡ κόρη τοῦ Τιντορέτου. — Τὰ ὄρανα τῆς Βενετίας. — Γέρω Μαρτέν. — Ὁ Ταχυδακτυλογράφος. — Ἡ κόρη τῶν Ρακοσυλλεκτῶν. — Ἐγκλημα ἐν Ἰνδοασίᾳ.

Ἐθέλλος. — Γαλιλαῖος. — Βασιλεὺς Ἀγρ.

ΚΩΜΩΔΙΑΙ

Ἀρχοντοχωριάτης. — Ἀγαθόπουλος. — Ἐξηνταεβλόνης. — Οἱ Μυλωνάδες. — Ἡ Βαβυλωνία. — Ὁ Ἀκούσιος Ἰατρός.

Διάφοροι κωμῶδαι εἰς μίαν πράξιν μετ' ἀσμάτων.

Αἱ παραστάσεις δοθήσονται τρεῖς τῆς ἐβδομάδος, κατὰ Πέμπτην, Σάββατον καὶ Κυριακὴν.

Διὰ τοὺς οἰκοῦντας εἰς τὰ προκείμενα τῆς πόλεως καὶ ἐν γένει εἰς μακρὰς ἀποστάσεις τοῦ Σταυροδρομίου ὁ θίασος θὰ διδῆ ἐκτάκτους παραστάσεις, κατὰ τὰς κυριακάς καὶ τὰς συμπιπτούσας εἰς ἄλλας ἡμέρας ἑορτῆς, τὴν ἡμέραν περὶ τὴν 1 ὠρ. μ. μ.

Ἰδιαιτέρον πρόγραμμα θὰ γνωρίσῃ πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῶν παραστάσεων.

Διὰ τοὺς εὐαρεστουμένους νὰ παρακολουθῶσιν ἐλόκληρον τὴν σειράν τῶν παραστάσεων θὰ ἐκτεθῆ πρὸς ἐγγραφὴν ὁ προσήκων κατάλογος.

Ἐν Πέρᾳ τῆ 7 ὁκτωβρίου 1887.

Ὁ θιασάρχης.

ΔΗΜΟΣΘ. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ.

→→→ΘΘΘ←←←

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ περίφημος αὐστριακὸς, ἐξερευνητὴς Χαλδύπ, ὅστις εἶχεν ἀνχωρήσει ἐκ τῆς Βιέννης τῆ 18 νοεμβρίου 1883 ὅπως παιήσεται ταξείδιον ἀνακαλύψεων ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀφρικῇ, ἐπανέκαμψεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Αὐστρίας τῆ 16 Σεπτεμβρίου. Συνωθεύετο ὑπὸ τῶν κ. κ. Λίεπ καὶ Φικκτ πρὸς δὲ καὶ ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἥτις οὐδόλως εἶχε διατάσει ν' ἀνχωρήσῃ μετ' αὐτοῦ τὴν ἐπιούσαν τοῦ γάμου τις καὶ νὰ συμμερισθῆ τὰς ταλαιπωρίας καὶ τοὺς κινδύνους τῆς ἐξερευνήσεως ταύτης. Τὸ ταξείδιον τοῦτο ἦτο ἡ τρίτη μεγάλη εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἀποστολή, ἣν ἀνελάμβανεν ὁ κ. Χαλδύπ. Προτίθετο νὰ ἐπισκεφθῆ τὰς ἀγνώστους χώρας, αἵτινες ἐκτείνονται πρὸς βορρᾶν τοῦ Ζαμβέζου. Δὲν ἐπραγματοποίησε τὸ πρόγραμμά του καθ' ὅλοκληρον ἀλλὰ διήλθε τὰ πρὸς βορρᾶν τῆς Ματάκας χώρας ὡς καὶ τὰς τοῦ Μασκουουλάμπ, ἥτοι ταιακίσια δέκα ἐξ μιλια μακρὰν τῆς γνωστῆς χώρας. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς γῆς οὐδεὶς τῶν γεωγράφων χάρτην διαγράφει. Τὸ ταξείδιον τοῦτο εἶχε κινδύνους παντὸς εἶδους, ὡς γενόμενον ἀνὰ μέσου πλῆθους μικρῶν βασιλείων ἐχθρικῶν τῶν μὲν πρὸς τὰ δὲ διακειμένων, καὶ ἀληθῶς θάυμα εἶναι ἡ διάσωσις τῶν ἐξερευνητῶν ἐκ τῶν τῶν τῶν ἰθαγενῶν. Ὁ κ. Χαλδύπ διηγεῖται ὅτι θ' ἀπώλετο ἐὰν δὲν συνωθεύετο ὑπὸ τῆς συζύγου του. αἱ ἀγροὶ, αἵτινες ποτὴ δὲν εἶχον ἰδεῖ λευκοὺς, ἐθεώρουν τὴν λευκὴν ταύτην ὡς ὑπερφυσικὸν τι ὄν. Μία τῶν φυλῶν τούτων εἶχε μάλιστα ἐκλέξει αὐτὴν ὡς βασίλισσαν. Ἐκ τῆς ἐξερευνήσεως ταύτης ὁ κ. Χαλδύπ ἔφερε 154 κίβωτια ἐπιμαρτύροντα ἐθνολογικὰ καὶ μεταλλουργικὰ ἀντικείμενα. Ἀπειρον πλῆθος συνιθροίσθη ἐν τῷ σταθμῶ ὅπως χαιρετίσῃ τὸν τοιμητὸν ἐξερευνητὴν. Ὁ κ. Χαλδύπ ἀπήγγειλε τότε τῷ πλῆθει εὐχαριστήριον προσφώνησιν, ζωηρῶς χειροκροτηθεῖσαν ἐν ἧ ἰδίᾳ ἀπέδιδε εὐγνωμοσύνην, τῆ συζύγῳ του ἐπὶ τῷ θάρρει καὶ ἐνεργητικότητι ἣν

διεπράνωσε κατὰ τὸ ἐπικίνδυνον τοῦτο ταξείδιον.

Ἐν τῇ χερσονήσῳ τῆς Βουχάρας ἀνυψοῦται πρὸ ἀμνημονεῦτων χρόνων ἐκ τινος ἀνωμάλου χάσματος γιγάντιον πῦρ οὐδέποτε σβεννύμενον. Τὸ βάθος τοῦ χάσματος τούτου εἶναι 12 ποδῶν τὸ δὲ πλάτος 120· ἡ ἀναδιδόμενη φλόξ εἶναι διαρκὴς, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐστία τοῦ πυρὸς καλεῖται παρὰ τοῖς ἐκεῖ αἰώνιος. Ἀνέχεται δὲ ἡ φλόξ εἰς ὕψος ποικίλον μεταξὺ 6—8 ποδῶν, παρὰ γουσα καὶ κωνὸν ἄλλ' οὐδεμίαν ὁσμὴν ἀποφέρει. Οἱ ἐντόπιοι λατρεύουσι τὸ πῦρ τοῦτο διὰ θρησκευτικῶν τελετῶν καὶ διὰ μεγάλης εὐλαθείας.

ΛΥΣΕΙΣ

τοῦ ἐν τῷ ἐγδῶφ τεύχει τοῦ «Λογίου Ἑμοῦ» αἰνίγματος.

Ἡ μὴν θεὸς τῶν ἐσοχῶν καὶ ἀρχηγὸς Σατύρων. Πλὴν κερασφόρον κεφαλὴν τύχη πικρὰ καὶ εἰρων μοῖ ἔδωσε μετὰ μηρῶν, κνημῶν καὶ ποδῶν τράγου,

καὶ τὸν ἐπτάφρον ἀυλὸν εὖρον ἐγὼ τοῦ μάγου. Ἀλληγορῶν τοῦ παντὸς τιμὰς ἐν Ἀρκαδίᾳ Χρησιμοδοτῶν ἐλάμβανον, ὡς ἄλλη τις Πυθία. Ἄλλ' αἴφνης, οἴμαι! ἔθεσαν πλίσσον μου τὸν [θῆρα

καὶ ἡ μορφή μου ἔλαβε μορφήν Πανολετῆρα. Ὁ θεὸς Πᾶν παρήλαξε καὶ Πάνθηρ τὸ θηρίον Μετέφερεν εὐθὺς αὐτὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀγρίων Καὶ μὴ ζητήσης παντελῶς, ὦ φίλτατε Καπέλλα ὅπου εὐρίσκειται αὐτὸ τινὰς νὰ καταικίση! Εἰς Πάνθηρα νὰ πῆ κανεῖς, ὦ ἀπαχρῆ! τὸ «ἔλα! θαρῶ κατόπιν μάττια θὰ τὸ μετανοήσῃ.

ΗΛ. ΧΡ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Θῆρ τὸν Πάνα συλλαβῶν αἴφνης ἀπ' τὴν [δορᾶν του εἰς Πάνθηρα μετέβαλλε αὐτὸς δὲ εἰς οὐρανὸν του.

Χ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΥΣΙΣ τοῦ Θ'. Αἰνίγματος.

Τὸ γράμμα Θ.

ΛΥΤΑΙ. Στ. Νεόκοσμος. — Γ. Γεωργιάδης.
— Δ. Θεοδορίδης. — Α. Κλεβέουλος. — Γ. Ἄν-
δρεάδης.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ἐκεῖ κοντὰ τοῦ κήθημα
μὲ φέρνουν τὸ φαγί μου
στρογγύλον καὶ παχύτατον
ἔχω καὶ τὸ κορμί μου.
Μὲ φέρνουν τρόφιμα πολλὰ
τὰ χώνουν στὴν κοιλιὰ μου
καὶ κάμποσοι μ' ὑπηρετοῦν
εἰς ταύτην τὴν δουλειὰ μου.

Εἰς τοῦτο εἶμαι δυστυχῆς
εἰς τοῦτο μόνον στένω
ποῦ τρώγω ἀκατάπαυστα
καὶ οὐδέποτε χορταίνω.

Κι' ἐγὼ τῆς γῆς τὰ κόκκαλα
ἐπίσης καὶ τὸ σῶμα
εἰς τὸ κορμί μου κουβαλῶ
καὶ ἐπλάσθη ἀπὸ γῶμα.

* Ἄν θέλῃς ἴμως φιλε μου
μέγα βουδὸν νὰ γίνω
πάρε σπαθὶ στὸ χέρι σου
τὴν κεφαλὴν νὰ κλίνω.

Καὶ κόψε τὸ κεφάλι μου
διόλου μὴ φοβῆσαι
καὶ εὐθύς εἰς ὑψηλοῦ βουνοῦ
τὴν κορυφὴν θὰ ἦσαι.

* Ἄπ' ἔναντί σου θὰ ἰδῆς
μίαν ἀγίαν πόλιν
ἧτις εἶναι διάσημος
στὴν οἰκουμένην ὅλην.

ΑἰΔ. ΠΑΠΠ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.

ΠΡΟΒΑΗΜΑ.

Εἰς τὰς θέσεις τῶν ἄνω στιγμῶν νὰ τεθῶσι
στοιχεῖα οὕτως ὥστε τοῦ τρίτου στοιχείου κί-
νου ὄντος νὰ ἀναγιγνώσκωνται καθέτως μὲν τὸ
ὄνομα νήσου τοῦ Ἀρχιπελάγους, ὀριζοντίως δὲ
θεοῦ τῆς Ἀρχαιότητος, διαγωνίως δεξιόθεν τὸ
ὄνομα ὄρους τῆς Θράκης καὶ ἀριστερόθεν Συρα-
κουσίου ἀποθανατισθέντος διὰ τὴν πρὸς τὸν φί-
λον του πίστιν.

ΣΤ. ΝΕΟΚΟΣΜΟΣ.

*Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες
πρὸς δημοσιεῦσιν πραγματείας καὶ ποι-
ήσεις ἐν τῷ Λογιῷ Ἑρμῆ, ὅπως ἀποστέλ-
λωσιν αὐτὰς ἐγκαίρως καθότι πρὶν ἢ
δημοσιευθῶσιν ἐπιθεωροῦνται ὑπὸ τῆς
λογοκρισίας ἐν τῷ Α. Ὑπουργείῳ τῆς
Παιδείας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπέρχεται
βραδύτης εἰς τὴν ἔκδοσιν.*

*Παρακαλεῖται ὁ ἐν Νικομηδείᾳ ἀθρο-
μήτως ἀναλαβὼν τὴν πρὸς τοὺς ἐκείσε
συνδρομητὰς διανομὴν τοῦ περιοδικοῦ κ.
Α. Κ. ἡ ἀ ἐξοφλήσῃ τὸν λογαριασμόν
του ἄλλως θὰ ἀναγκασθῇ ἢ Διεύθυνσις
νὰ χαρακτηρίσῃ αὐτὸν δι' ὠν ἐπιθέτων
καὶ ἀσυναισθητῶς ἐπιλοδώρησεν αὐτήν.*